

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Redactor responsabil-Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc. Adminisztratív igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E. de Editura. Registrul publicatunilor periodice No. 43. Dos. 389. 1934. Tribunalul Cluj, Sectia III.
Kedd, julius 9.
1940-5700. Tamuz 3.
XXIII. évfolyam, 152. szám.

Tárgy postálá plátitá 'n num 3052371934
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 18. Telefon: 18-60. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. — Hirdetések díjszabás szerint. — Az „UJ KELET“ a transilvaniai és bánáti zsidóság egyetlen napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

VLÁG TÜKRE

Az ország megtalálja helyét

Omar Petrescu írja a következőket a „Bomaniában”, a Nemzet Pártja hivatalos lapjában:
„Azok, akik túlélték az 1916-os esztendőt, újból átéltek az akkori nyár nyugtalan és álmatlan éjszakáit, az egyének tragikus vergődéseivel, akik érezték, hogy nemsokára meg kell birkóznok a halállal, a sorssal, a minden végek végével, mialatt a természet, amelyről azt hitték valaha, hogy véglegesen maguk alá gyűrtek és hűséges szolgálójukká váltak, egyetlen érzékletlenséggel figyelte át a vergődést.
Mint akkor, azon a nyáron, a kalászs most is az aratás idejét várja. Kevés a kéz, az emberek a határokat őrzik. A késő éjszakai órák csillagzata alatt a fedezékek katonái az eget kémlelik. Csak a szél sóhajtzik valami agóniás előérzethez hasonlóan. A levelezőlapok elindulnak, ki tudja: merre, ki tudja: milyen hírekkel a parányi emberi létekről, amelyek beléptek a végzettség útjába. Minden olyan, mint akkor. De hol van az akkori lélek?”

Akkor még minden előttünk állott, a meghódításra, felszabadításra, kiegészítésre várva. Volt egy hit, egy akarat, egy reményesség, amelyet a történelmi kötelesség tudatába vezetünk.

Hogyan jelentkezzünk ma az idők nagy bírójának előtt; ma, amidőn csupán az a feladatunk, hogy megőrizzük az akkori győzelem örökségét?

Nem azokról van szó, akik politikailag beleszagadtak azokba a megvetendő ügyekbe, amelyek nem felelnek meg az óra súlyos felelősségének.

Nem azokról van szó, akik buta választóközönséget láthatóan tévesztettek össze a világ történelmi választóját és azt hitték, hogy választóközönségi ravaszkodással megvezethetjük a történelmet.

Nem azokról van szó, akik megharagudtak az eseményekre, mert azok nem igazolták ferde meglátásaikat.

Nem azokról van szó, akik legutóbbi husz évtizedei politikájukkal hatalmas vagyonokat szereztek és most azok sorsáért sóhajtoznak.

Nem azokról van szó, akik hatalmuknak még egyetlen napig, hétig, évig való megőrzéséért épp olyan könnyen változtatták meg ideológiájukat, meggyőződésüket, hitüket, főnöküket, mint gépkocsijukat.

Nem azokról van szó, akik mindig parancsoltak, mindent tudtak, mindent megrendeztek, minden kikürtöltek, minden felelősséget vállaltak, hogy a tényleges felelősségvállalás első alkalmánál láthatatlanná váljanak.

Nem ezekről van szó. Mert nem ők az ország. Még akkor sem, ha azt állították, hogy ők képviselik a haza életét, állandó és örök valóságát.

Az igazi országról van szó. A sokak országáról, az örök nemzetéről, arról, aki mindenért fizet, mindent megbocsát és felkél, hogy megvédjen mindent, olyankor, amidőn a farizeusok hangja már elhallgatott és a vámszedők elsüllyedtek a mélységben, mint a kövek.

Az igazi ország ma újból megtalálja 1916-os lelkét. A gondok nem rendítik meg. Még a természet érzékletlensége, még a buzamezők képe és a feje felett hidegen ragyogó csillagok is tanúságot, megnyugtatót és támaszt nyújtanak neki. Az örökkévalóság jelenléte az, ellentétben a tegnapi felfurakodottakkal, akik ma remegnek.

Az igazi ország régi és keserves tapasztalatok során megtanulta, hogy a mezők nem tudnak meg teremteni és a hideg csillagok az égen ragyogni azért, mert egy gazdaság elpusztul, egy mező harctérre válik, vagy egy löveg rombadönt egy templomtoronyot.

Az igazi ország átélté már ezt. Kibírta. Beheggedt sebekkel hazatért, hogy újból telepítse azt, amit szétlított, hogy újból bevesse azt a földet, amelyet vér áztatott és ahol a földbémélyedt eke egy löveg szilánkjait, vagy egy halott megföhéredett csontjait hozta felszínre.

A legfontosabb ma, hogy újból megtalál-

Az Anglia elleni nagy támadás előjátéka:

Fokozódó harci tevékenység a tengereken és a levegőben

Tizenkét órán át támadták Málta szigetét. Angol hadihajók Martinique szigeténél

Berlin, július 8. (Rador.) A német hadvezetőség július 8-i jelentése szerint német tengeralattjárók a spanyol partok magasságában összesen 21.500 tonna rakományt szállítottak el ellenséges kereskedelmi hajókat, köztük volt a „San Fernando” felfegyverzett teherhajó is. Német repülő támadást intéztek Brighton, a Wight-szigeti ütegek, a Falmouth közelében levő sátor tábor, valamint a Middlesborough-i és Newcastle-i hadianyag gyárak ellen. Több ellenséges hajómenetet szintén megtámadtak. A nap folyamán angol repülőket sikertelenül támadták Német-

ország nyugati részeit, éjszaka ellenséges gépek Észak- és Nyugat-Németország fölé repültek, kisebb fontosságú károkat okozva. Nehány polgári áldozat van. A nap folyamán 14 angol gépet lőttek le, 3 német készülék hiányzik.

London, július 8. (Rador.) Német repülő a angol partok felett tevékenykedtek. Északkelet-Angliában több bombát dobtak le. Nehány házat megrongáltak, néhány áldozat is van. Három angol felderítő repülőgép nem tért vissza támaszpontjára. Vasárnap összesen 7 német gépet lőttek le.

Málta és Alexandria bombázása

Málta, július 8. (Rador.) Ellenséges repülő 12 órán át támadták a szigetet. Komolyabb kárt nem okoztak. Négy ellenséges gépet lelőttek.

Alexandria, július 8. (Rador.) Hétfőn délelőtt 8 órakor ellenséges repülő jelent meg a város felett, de a légvédelmi tüzérség gyorsan elűzte őket. A légiradió végét tíz perccel később jelezték.

Róma, július 8. (Rador.) Az olasz főhadiszállás 28. számú közleménye: Repülőink Málta szigetét és Alexandriát bombáz-

ták és nyilvánvalóan nagy károkat okoztak. Két gépünk nem tért vissza. Cirenaiában gépesített és páncélos alakulatokat támadtunk. A hadművelet előnyünkre folyt le. Több ellenséges egységet tönkretettünk, egy harcikocsit elfogtunk. Megállapítást nyert, hogy a Tobruk elleni július 5-i támadás során három ellenséges gépet lőttünk le és egy negyediket megrongáltunk. Kelet-Afrikában folytattuk Cassalan tuli előnyomulásunkat Amalacal és Peri helyiségeket bombázva.

Angol hadihajók hír szerint zárolták Martinique szigetét

Algir, július 8. (Rador.) A Bogaudt-Dezenouille francia hajót figyelmeztetés nélkül elsüllyesztette egy angol hadihajó.

Vichy, július 8. (Rador.) Újabb nyugtalanító hírek érkeztek Martinique szigetről, melynek közelében állítólag angol hadihajók tartózkodnak, azzal a céllal, hogy zárolják a szigetet. Martinique és a kontinens között megszakadt az összeköttetés. Vichyben kijelentik, hogy francia kormánykörökben nem tulajdonítanak semmi-

lyen fontosságot azoknak az angol állításoknak, miszerint a szigetet nem blokálták. Az oráni támadás óta ilyen állításoknak semmilyen értékük nincsen.

Róma, július 8. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Az az angol jelentés, amely szerint a Tobruk elleni légibombázás során több olasz hajóraj megrongálódott, olasz hivatalos körök véleménye szerint angol kitalálás.

Véres incidensek voltak a mexikói elnökválasztáson

Negyvenhét ember vesztette életét a választásokon

Mexikó július 8. (Rador.) A Reuter iroda jelenti, hogy Mexikó Cityben vasárnap az elnökválasztási szavazás alkalmával több összeütközés történt, amelyek áldozatokat is követeltek. Déli egy óráig tíz halott és harminckét sebesült volt. Mindannyiukat revolverlövéses érték. A mentők állandóan a város utcáin cirkálnak és

gyűjtik az áldozatokat.
Mexikó, július 8. (Rador.) Az elnökválasztások során az ország területén összesen 47 ember vesztette életét. Cardenas elnök személyesen vetett véget egy verekedésnek, melynek során gépfegyverrel megölték hét és megsebesítettek tizenhét polgárt.

juk lelünk. Azt az egyszerű, természetes és vitális hősiességet, amely nem tudja és nem is akarja magát hősiességnek nevezni. A védekezésnek azt a precíz, spontán és egyszerű ösztönét, amely a föld összes elemeiből táplálkozik és amely századokon keresztül megmentette a nemzet élő lényét, szövetségeseit hiva az időt, az erdőt, a sziklát, az esőt, a felleget, a szeleket, a ködöt és a szárazságot.
Híresztelések, sóhajok, gondok, vágyakozá-

sok, kései megbánások, megnemértés, bírálatok, képzelgések, nagyszájúság, suttoágások, mindaz, ami elvonja erőnket a nemzet szolidaritásától — az óra egyetlen parancsára — kiküszöbölendő körünkből.

Az ország megváltását csak az hozhatja meg, ha mindannyian a Trón és a kormány köré sorakozunk, hogy szükség esetén, akár csak egy ostromlott városban, az utolsó emberig, az utolsó lehelletünkig, a végső akaratunkig védekezzünk.”

Az új Irán

Az utas, akinek a mostani háboru mindenféle megszorítása ellenére módja van idegen országok látogatására, a kérdések egész légióját keli, hogy megválaszolja, amikor hazajön.

Mindenekelőtt megstromoltak a kérdés sel, hogy a vasuti és a közúti állapotok milyenek Perzsiában, vagyis Iránban? Egy hölgy viszont azt kérdi, vajjon a perzsa vidék valóban olyan, amilyennek a miniatűrökön festették, különösen a régi mesterek: furulyázó, vagy vadászó férfiakkal, gyöngéd és kecses nőekkel, akik gyönyörű szőnyegekben, cserezesnyefák árnyékában udvaroltatnak maguknak elegáns gavalléroktól.

Technikai dolgok iránt érdeklődő barátom csodálkozik, amikor megtudja, hogy a Perzsa öbölből a Kaspi tóig az utat kéren 36 óra alatt tettem meg, miközben Teheranban, a fővárosban még volt időm kétszeri étkezésre és át tudtam öltözködni. Ezen az uton, amelyre a hatodik szélességi fok alatt Bandoer Sapur kikötő városból indultam ki, auton egy gigantikus hegyvidéken futott át, majd a hófödött magaslatokból lejutottunk a turkoman sivatagra. A vidék a gyönyörű változatok panorámáját nyújtja, szépségeiben és meg lepetésekben a legérdekesebbet, amit az európai kontinens sehol nem nyújthat. Gyöngéd szerelmi jeleneteket azonban sehol nem lát az ember, ha csak nem valahol a magas falakkal övezett régi perzsa paloták szőnyeges szobáiban.

Az utóbbi időben nagy változásokon ment át az ország. A színek varázsa, amit a „perzsa” nő ébreszt, az emberben eltűnt. A sah birodalmának hivatalos neve ma „Irán”. Irán kormánya szeretné, ha az egész külföld tudomásul venné ezt és azt is, hogy a régi Perzsa az ő hagyományos és ősi berendezkedésével már csak a múlté. Irán közlekedési eszközei és modern iparával egyre jobban közeledik Európa nyugati országaihoz. Ennek a munkának megindítója és istápoiója a nagy újító, Pahlevi sah.

Husz évvel azelőtt még hosszú karaván utakon közvetítették az áru- és személyforgalmat Perzsiában. Napokig és hetekig tartott egy-egy út, amit ma már órák alatt lehet megtenni vasúton, vagy partmenti gőzösön. A kikötőkből az ország belsejébe a legmodernebb komforttal berendezett vasuti kocsin, vagy amerikai autóbuszokon jut az ember. Gazdaságilag és katonailag első helyen áll az északi és déli vonal 1400 kilométer hosszúságában. Kiindulási pontja Bandar-Sapur a „Trónörökös kikötője” a Perzsa öbölben, továbbá a Császár kikötője” a Kaspi tengeren.

Még a háboru előtt elkészült a vasutvonalnak ez az imponáló műszaki terve, de az építkezések csak néhány évvel azután indultak meg, hogy a jelenlegi uralkodó átvette a hatalmat. Tizenegyévi munka után, 1938 augusztus 26-án indult el az első császári vonat egyik tengertől a másikig. Az egész országot a lelkesedés hulléma öntötte el. Hatalmas technikai feladatokat kellett megoldani a Zagrosza hegyekben, Teherántól délre, valamint az Elburz-hegységekben is. Százharmincegy alagutat kellett megfúrni, kerekén hatvan kilométer hosszúságban. Több mint száz hid vezet ma a gigantikus, egykor teljesen járhatatlan hegyvidékek és olyan szakadékokat hidaltak át, amire félszázaddal ezelőtt gondolni sem mertek. Északra a fővárostól ismét át kellett hidalni óriási magasságokat, míg aztán a sínek levisznek a

Mazaderán végtelen és roppant termékeny földjeire.

A gyorsvonatok hetenként háromszor közlekednek. Nagyon kényelmes svéd és német kocsiállomány a szerelvények ezen a vonalon. Azelőtt a Perzsa öböl a fővárosig két-három héttel tartott az ut és a fáradságos utazásért legalább 300 frankot kellett fizetni, ma Teheránt el lehet érni kerekén 24 óra alatt és pedig egy roppant érdekes és festői úton, amelyért mindössze 70 svájci frankot fizet az ember az első osztályon. Fontosabb azonban a személyforgalomnál is az áruszállítás. A vasúti kocsik az ország termelvényeit szállítják a déli és északi két kikötőbe, hogy onnan az európai és orosz ipari cikkekkel megérkezve visszajöjjenek az elosztó centrumokba. Figyelemre méltó momentum, hogy ezt a hatalmas vasúti hálózatot az utóbbi husz esztendőben az ország saját eszközeiből teremtették meg, anélkül, hogy igénybe vettek volna idegen kölcsönöket. A munkások nagyrésze szintén iráni származású volt.

Nem kevésbé jelentőségteljes még az a haladás, amit Iránban az országutak építkezése körül értek el. Itt a gazdasági szempontok mellett érvényesülnie még a stratégiai vonatkozások is. Teherán minden nagyobb országutnak keresztvezésében áll. Az utak sugárszerűen indulnak a határok felé, Busir és Irak, a török határ felé, továbbá Afganisztán és Beludzsisztán sósivataga irányába. Impozánsak az új közlekedési utak, az El Hurz hegycsúcs és a Mazandherán síkságán. Nem kevesebb, mint három jól kiépített autót vezet át ezen az Oroszországgal határos provincián. Kettő közülük az úgynevezett Firuzku ut és a Csanusz ut már készen áll. Építés alatt van még az Amol-ut.

A hatalmas vállalkozások iránt a sah személyes érdeklődést tanúsít. Igen sűrűn látogat el a munkálatok színhelyére és minden alkalommal a helyszínen állapítja meg az elért haladást. Gyakran a helyszínen rendelkezik és bizonyos változásokat követel a mérnöki vezérkartól. Beszélnek, hogy egy alkalommal autóját a Császár úton csak nehezen tudott előrejutni. A császár azonnal hívatta a mérnököket és megmutatta a helyet, ahol feltétlenül alagutat kell furatni. Kívánságát teljesítését követve és közel hatmillió svájci frankért megépítették az alagutat, amely egyik legfontosabb közlekedési pontja az országnak.

Az utak mindenütt a legbiztonságosabbak. Ami azelőtt olyan aggódalmassá tette a Perzsiában való utazást, az ma már teljesen megszűnt. Epp olyan nyugodtan és biztonságosan lehet utazni, mint Európa vagy Amerika bármely luxusvonatán. Azelőtt állandóan rettegni kellett az utóaliók és rablók támadásaitól, különösen azoknak, akik a határt lépték át. Ma ettől nem kell tartani.

A történelemben Abbas sah uralkodását az izlam-művészet virágzása jellemezte. Ha a történelem a jövő nemzedékek előtt jelenjen meg akarja majd a mostani dinasztiát, akkor azt kell mondanunk, hogy ez a korszak a közlekedés fejlődésének korszaka volt. Néhány év alatt sikerült Irán uralkodójának hosszú évszázadok mulasztásait helyrehozni. Elsősorban a közlekedés terén, ami végeredményében az ország gazdasági és szellemi fellendülésének megindítója lett. (W. V.)

Közel 84 kilogrammal emelkedett a Jegybank aranykészlete június harmadik hetében

A Banca Națională most közzétett június 22-iki heti kimutatása szerint június harmadik hetében az aranybányák 83.88 kg. szinaranyat szolgáltatottak be a Jegybankhoz, 19.291.308 lej értékben, amellyel az ércfedezet összege 31 milliárd 581.968.017 lejre emelkedett. A forgalomban lévő bankjegyek összessége 720 milliárd 54 milliárd 184.627.643 lejre emelkedett, a látra szóló kötelezettségek (gírósámlák) végösszege 659 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegyforgalom emelkedése 61 millió lej. A fedezeti arány változatlanul 43.97%. A kereskedelmi váltótárca 221.5 millióval 18 milliárd 953.150.094 lejre csökkent, a lombardhitelek összessége 68.5 millióval 5 milliárd 201.988.538 lejre emelkedett. A magángírósámlák egyenlege 965 millióval 11 milliárd 3.177.456 lejre csökkent.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

A palesztinai kormány által június-július hónapokra engedélyezett palesztinai bevándorlási engedélyek száma 2257-et tesz ki, amelyhez azok a bevándorlási engedélyek járulnak még, amelyekét április-május hónapok folyamán a különböző okokból nem tudtak kihasználni. Ezzel együtt a bevándorlási engedélyek száma 2557 certifikátra emelkedik és 4000-4500 ember bevándorlását teszi lehetővé.

A megegyezések számára adott certifikátokból százát az arabok és 2450-et a zsidók kaptak. Az illegális bevándorlók száma március-áprilisban 93 volt, amelyet levonnak a most kiadott 2257 certifikátból.

A bevándorlási helyzete ugyanaz, mint áprilisban, azzal a különbséggel, hogy a certifikát szétosztás szempontjából Norvégia, Dánia, Belgium, Hollandia és Franciaország immár nem jönnek számításba. A certifikát-kvótával kapcsolatosan Mose Shertok, a Jewish Agency Palesztina politikai osztályának vezetője, a következő felvilágosításokat adta:

— A kiadott certifikátok a legutóbbi fél évre engedélyezett kvótát képviselik, de a helyzet úgy alakult, hogy a második periódusban kiadták számunkra a harmadik időszakra engedélyezett certifikátok egy részét is. Megállapítható azonban, hogy a certifikátok száma elégtelen és hogy azoknak a száma, akik családjukat magukkal akarják hozni, sokkal nagyobb. Eppen ezért a Jewish Agency mindent el fog követni, hogy a kormány több bevándorlási engedély kibocsátásának szükségességéről meggyőzze. Reméljük, hogy ebbeli fáradságunkat siker fogja koronázni.

PALESZTINA HÁBORUS ELŐKÉSZÜLTÉSEI. Palesztina legfőbb gondja az ország élelmezés-ellátása. Az ország életében igen nagy szerepet játszik a behozatal és ami az ellátást illeti, a Földközi tengeri országoktól függ. A helyzetet erősen megnehezítette az a tény, hogy ezek az országok máris bekezdtek a hadműveletek körzetébe. Leszögezték azonban, hogy a jisivu ellátásának kérdése csak közvetlen a háborús helyzet első heteiben lesz akut, mert nem szabad elfelejtenünk, hogy Palesztina fekvése igen kedvező. Az ország a Vörös tengeren keresztül is élelmezhető. Nyitva áll előtte az ausztráliai, újzélandi, afrikai és indiai piac. Így tehát az ellátás kérdése csak a háború első szakaszát illetően időszerű. Két kiút van ebben a tekintetben: 1. nagymennyiségű élelmiszer termelése az országban, 2. tartalékok felhalmozása. A jisivu mindkét szempontból igen tevékeny. A zavargásokat követő esztendőben a zsidó élelmezéstermelés erősen fokozódott. Terveket dolgoztak ki a zöldség és gabonatermelés növelésére.

Ennél konkrétebb a termékek felhalmozása. Az abesszin háború kitörése alkalmával az arabok között óriási pánik uralkodott, mert még élénken visszaemlékeznek azokra a nagy nélkülözésekre, amelyeket el kellett szenvedniük a világháború ideje alatt. Ugyanez történt a csehszlovák krízis idején is, de akkor a pánik nem általánosult. A München és a Csehszlovákia bekebelezése közötti világpolitikai nyugalmi állapot Palesztinában arra használták fel, hogy nagy élelmezéstermeléssel építsenek. A lakosság felvilágosítást kapott arról, hogy hogyan kell az élelmicikkeket konzerválni. Manapság nincsen zsidó ház az országban, amelynek ne volna tartalékai.

A magánraktárokon kívül kollektív raktárakat is létesítettek. Szinte minden intézménynek külön élelmezési tartaléka van. A bankok által folyósított kölcsönökből a munkások és a tisztviselők élelmicikkeket szereztek be, amelyeket megőriznek a közös ügy céljaira. Ugyanezt tették a szövetszervezetek és a különböző szervezetek is.

A jisivu előkészületei azonban nemcsak az élelmezés-ellátás kérdésével kapcsolatosak. Gondoskodtak a légítámadások veszélyének csökkentéséről is. Ez a veszély Palesztinában sokkal kisebb, mint Európában, mert a légi támaszpontok igen messze fekszenek és a zsidó házak építkezése is más. Tel-Avivban alig van ház, amely magasabb lenne három emeletnél. Az épület a házhely egyharmadát foglalja csupán el, kétharmada viszont szabad marad. A házakat nem építették össze és így nem igen nyújtanak alkalmas felületet egy bombatámadás számára. Tel-Aviv gáztámadás számára sem alkalmas. A házak közötti távolság és a tengerhez való közelség révén tökéletes a ventiláció. Ennek ellenére az előkészületek folynak. A zsidók Tel-Avivban bizottságot létesítettek, amely jelzési, elsőtűtési rendszert dolgozott ki és megszervezte a védelmi csoportokat.

RABBI MEIR BERLIN HATVAN ÉVES.

Rabbi Meir Berlin, a Keren Kajemet direktoriumának tagja, a Mizrahi világszervezet elnöke, a cionista mozgalom egyik legkiválóbb szellemisége és szónoka, a napokban töltötte be hatvanadik életévét. Rabbi Berlin a volozsini jesiva nagyrabbijának legkisebb fia. A zsidó nép és Erec Jisrael eziránti mély szeretetét Meir Berlin édesatyjától örökölte, aki a Chibat Cion mozgalom alapítója közé tartozott. Édesapja volt az, aki a jom-kippur esti imákba néhány versszakot vezetett be, amely kifejezi a zsidó nép ama vágyát, hogy visszatérjen Cionba. Meséli, hogy egyszer a nagyrabbihoz egy jeruzsálemi zsidó látogatott el, aki közvetlenül nyilatkozott a jisivuról. A rabbi elkergette maga elől, mondván, hogy aki megtagadja a jisivót, nem érdemi meg a tiszteletet. Nem csoda, hogy az általa vezetett híres jesiva világszerte ismertté vált. Belőle kerültek ki a Chovev Cion mozgalom legtevékenyebb tagjai, akik később megállapították Nesz Ciona kolóniát. Meir Berlin 13 éves korában vesztette el édesapját. Tanulmányait Tulskiban és Briskben folytatta, Chaim Solovejcsik rabbinál. Már fiatal korában egy cionista beszédet tartott. Ezzel a beszéddel kezdte el Meir Berlin pályafutását a zsidó nemzeti mozgalomban. Miután megházasodott, Berlinbe költözött, ahol folytatta tanulmányait, valamint politikai tevékenységét a Mizrahi világszervezet főtákarai minőségében. A világháború kitörése után Meir Berlin Amerikába utazott, ahol megteremtette a Mizrahi kebelébe tartozó ifjusági szervezeteket. Amerikában nagy szerepet játszott a jesiva hálózat kiépítésében. Neki köszönhető az „Ezrat Tora” és a „Central Relief” szemínárium megteremtése. Résztvett a háborút követő összes cionista kongresszusokon. 1925-ben Palesztinába költözik, ahol az általa alapított „Kohelet” intézmény révén igen értékes vallásos tevékenységet fejt ki. „Volozsintól Jeruzsálemig” című művében leírja a vallásos cionista mozgalom negyedszázados történetét.

Rabbi Meir Berlin 15 esztendeje tagja a Keren Kajemet direktoriumának, ahol kivételes szervezői képességről tett tanúbizonyítást. Hatvanadik születésnapja alkalmából a Keren Kajemet és a Mizrahi világszervezet elhatározták, hogy nagy vezérük tiszteletére Jaar Meir néven erdőt ültetnek.

A HEBER EGYETEM BARÁTAI SZERVEZETÉNEK TEVEKENYSÉGE. A héber egyetem baráti szervezetének tagjai ülést tartottak a Bet Bialikban. Az ülésen résztvettek a szervezet tagjai, valamint számos meghívott Tel-Avivból, Jeruzsálemből, Haifából, Rison Lecionból és Ramat Ganból.

Frumkin, a szervezet elnöke, beszámolt az egyetem tevékenységéről, a Skopus hegyen emelkedő új épületekről, a diákok számának növekedéséről, valamint az egyetem tudományos kutatásairól. Kihangsúlyozta, hogy az egyetemnek jelentős anyagi eszközökre van szüksége ahhoz, hogy hivatásának eleget tudjon tenni.

Torof professzor arról a magas tudományos szellemről beszélt, amelyet az egyetem körében tett látogatása alkalmával észlelt. Ennek az egyetemnek a munkássága — mondotta — joggal mérhető össze bármilyen más nemzetközi kulturintézmény tevékenységével. Felszólítást intézett a héber írókhoz, hogy igyekezzenek minél több pedagógiai művet lefordítani, mert az egyetem könyvtárába főleg a héber tudományos fordításoknak a hiánya érezhető. Paty professzor méltatta a héber egyetem barátainak azt a kezdeményezését, hogy kulturálódásokat rendez az ország összes központjaiban. Az év folyamán a szervezet 91 felolvasást rendezett Tel-Avivban, Haifában és a kolóniákon.

ERNST BLOCH ORATORIUMA A JERUZSALEMI RÁDIÓBAN. A jeruzsálemi rádió zenekara hónapok óta készül Ernst Bloch monumentális zenei oratóriumának, az „Avo-

dat Hakodesz”-nek a bemutatására. A bemutatón együtt működtek a zsidó zene jeruzsálemi központja, a telavivi énekkórus, valamint a palesztinai szimfonikus zenekar.

Bloch műve Felix Warburg, elhunyt amerikai zsidó emberbarát ösztönzésének köszönhető. A szerzemény három évig tartó munka eredménye. Az oratóriumot eddig Torinóban, Milánóban, Nápolyban, Newyorkban, Amszterdamban, Prágában, Budapesten, Chingóban, Londonban és Párizsban adták elő, mindenütt óriási sikerrel.

Párizsban Bloch oratóriumát a Rotschild-család nagy zsinagógájában adták elő, a szerző vezényletével és a párizsi zsinagógák kórusának közreműködésével. Nápolyban, ahol alig található zsidó, 1934-ben meg kellett hosszabbítani a szimfonikus hangversenyek idejét, mert a nagyközönség követelte az oratórium másodszori bemutatását.

A napokban mutatták be ezt a nagyvonalú zenei szerzeményt a jeruzsálemi rádióban is és az összes zenei körök egyhangú megállapítása szerint a bemutató kifogástalan volt.

RASI-EMLEKÜNNEPÉLY A HEBER EGYETEMEN. A Vaad Leumi kulturoszálya a héber egyetem amfiteátrumában emlékünnepélyt rendezett, Rasi születésének 900-ik évfordulója alkalmából. Az emlékünnepélyen Jicchak Ben Cvi elnökölt. Beszédet mondottak Uziel és Amiel rabbik, Fränkel professzor, valamint rav Assa és mások.

Amerika

AZ AMERIKAI ZSIDÓSÁG. Az amerikai zsidó közösség fontossága olyan mértékben növekedik, amilyenben az európai zsidó központok megsemmisülnek. Mose Smilanski, a palesztinai jisivu Amerikában tartózkodó vezetője ezzel kapcsolatosan a következőket írja: „Az amerikai zsidók száma minden bizonnyal meghaladja a négy millió lelket. Több, mint a fele Newyorkban lakik. Brooklynon egymillió zsidó, Brououxban pedig körülbelül 800 ezer zsidó él. Brooklynon és Brououxban két városnegyede. Az amerikai zsidók gazdasági berendezkedése azt bizonyítja, hogy tulnyomóan részük városiak.

Newyork összlakosságának 20 százalékát zsidó, de gazdasági rétegződésük nem arányos. Az összes filadelfiai üzletek zsidók tulajdonában vannak. Minden zsidó családban legalább egy orvos, vagy egy ügyvédet találunk, még akkor is, ha a szülők munkások. Amerikában zsidó munkások is vannak, de ezek a legtöbbször a bevándorlók első nemzedékéhez tartoznak. A többiek már szabadfoglalkozásúak.

Az amerikai zsidók ugyanazokat a jogokat és szabadságokat élvezik, mint a többi polgárok. Ez befolyásolja a zsidó ifjuság lelkületét, amely vidám és megelégedett.”

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, július 9.

Bucuresti. 13: Kulturális hírek. 13.15: Hangverseny. 14: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15: Hírek. 20: Időjelzés, hangverseny. 20.30: Hírek. 20.50: Hírek magyar nyelven. 21: Hírek. 21.15: Hangverseny. 22: Hírek. 22.15: Hangverseny. 23.20: Hírek.

Budapest. 7.40: Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Zenekari hangverseny. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemek. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18.15: Cigányzene. 19.15: Felolvasás. 19.45: Orgonahangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemek. 21.05: Rádióhangverseny. 22.40: Hírek. 23.10: Katonazene. 1.05: Hírek.

Szerda, július 10.

Bucuresti. 13: Kulturális hírek. 13.15: Hangverseny. 14: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15: Hírek. 20: Időjelzés, hangverseny. 20.30: Hírek. 20.50: Hírek magyar nyelven. 21: Hírek. 21.15: Hangverseny. 22: Hírek. 22.15: Hangverseny. 23.30: Hírek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Hangverseny. 13.40: Hírek. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. 17.20: Meseóra. 17.45: Hírek. 18.15: Operett-részletek hanglemekről. 19: Felolvasás. Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: Felolvasás. 20.35: Rigoletto, Verdi dalműve. 22.40: Hírek. 23.10: Zenekari hangverseny. 0: Hírek. 0.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Teljes gyógyulást nyer.

ha igénybe vesz egy melegszap kurát a CARMEN SYLVA-I

Grand Hotel Movila és Băilor szállodák

által kibocsátott jegyfüzetek alapján. Felvilágosítást ad és jegyfüzeteket árusít lapunk kiadóhivatala.

Berlin, parancsnok kiadói katonai k

„Az art zett tap volt a szá változta nek a me volna, ho veszedelm parancsnok dott amiat miután a legkitünők megscsatában. batorságát ményben, i ny egy fél tésére. Mel

Weygand védelmi á ségben rengeteg k delte tele adatuk az nak a tank támaszpont ben, vagy létesítették leg tankok Ezekben kiv felszerelték követő gép nagy remé helyezett 7 met nehéz

Weygand a következő kell előren tankrajokat ségtől való a tankok taiktól elsz nak állani meg, úgy harcokétele ságnak, har és pionirok működniök. terve végre feltartoztat kat egy, ho szott vilá gyors győ útközben s ágos korsz győzniök a kapcsolatos jelentik:

1. A né szokott az útközét els nagy tanke multával O módon ez a csak kevé mélységben ságes akad i nagy tan 2. A mér klímerték működniök hogy bomba ártalmatlan szer támasz utat a tan számára. E leg a Stuka sikerült is. 3. A nem rohammal gyalogság izben sem r 4. A né működtek.

Főzzünk napi szaká könyv, Alos des ár 145 alatti folyó epagenál. Kerjen új je

HIREK

Lezárul a sékelakció

Az országos sékelbizottság felhívása!

Az 5700. évi sékelakciót július 25-én véglegesen lezárjuk.

Számtalan körülmény nehezítette meg ez évben a sékelmunkát és befolyásolta annak eredményét. Most azonban az Országos Sékelbizottság meglepő felhívással fordul összes munkatársaihoz, akik a sékelakció érdekében végzett nehéz munkában és felelősségben osztoznak, kérve, hogy a hátralévő két hetet a legintenzívebben használják ki a sékel-eredmény érdekében.

Az 5700. évi sékelakció alig egynéhány országra korlátozva, a zsidóság legnehezebb óráiban folyik le. Ezekben a történelmi időkben eleget kell tennünk azoknak a feladatoknak, amelyek a zsidó közösséggel szemben hárulnak reánk. Ha nehezebbek a körülmények, akkor a munkát kell fokozni.

A sékeleredmények Erdély egyetlen helységében sem szabad kisebbnek lennie, mint az elmúlt évben!

Összes munkatársainktól fokozott munkát kérünk a még hátralévő két hétre, a zsidó közönségtől pedig megértést és áldozatkésztséget.

Az országos sékelbizottság

MEGSZÜNT AZ ELSŐTÉTÍTÉS. Cluj város lakosságának tudomására hozzuk, hogy június 8-ikától kezdődőleg ismét visszatér a rendes világitási rendszer. A közönségnek azonban készenlétben kell tartania az első-tétítési eszközöket, hogy a legrövidebb időn belül a háborús világitásra térhessenek át. A fényreklámokat este 11 órakor kell leolítani. Aláírás: Bornemisa Sebastian, polgármester.

Meghosszabbították a zárórát. A rendőrkészlet közli: A belügyminiszter rendelkezése értelmében meghosszabbították a zárórát. Az új intézkedés értelmében I. osztályú éttermek és kávéházak éjjel 12 órakor kötelesek zárni. II. osztályú és III. osztályú éttermek zárórája este 11 óra. A korcsmák este 9 órakor kötelesek zárni. Zárórámeghosszabbítást egyetlen esetben sem engedélyez a rendőrség. Az új rendelkezés már tegnap, vasárnap este életbelépett.

Ertekezletet tartanak Bucurestiben a menekült tanítónők. Bucurestiből jelentik: Július 9-én, kedden, a beszarábiai és észak-bukovinai menekült tanítónők Bucurestiben értekezletet tartanak, melynek során a tanítónői kar részére adandó kisegítő munkáról és a menekült gyermekek, valamint az iskolába lépés előtt álló gyermekeknek a rendelkezésre álló szabad időben történő nevelése felől határoznak.

Csak a posta szállíthat levelet és csomagot. Bucurestiből jelentik: A posta vezérigazgatósága az érvényben lévő törvények alapján szigorú felhívást adott ki, amelynek értelmében magánüzeműek semmilyen körülmények között nem szállíthatnak vagy továbbíthatnak csomagokat, vagy leveleket. A posta szigorú ellenőrzést fog bevezetni és a kihágásokat megbüntetik, a küldeményeket pedig elkobozzák.

Vasárnap több ezer munkás ment át Beszarábiába. Tulcaiból jelenti a Rador: Vasárnap bárkákön jelentős számú munkás kelt át a Pruton Izmail felé. Több ezer munkás tette ezt, anélkül, hogy bárki is megakadályozta volna őket ebben, vagy incidensek történtek volna. A betegségyező pénztár felhívja menekült tisztviselőit, hogy azonnal közöljék pontos címüket a központtal (Bucuresti, B.-dul Carol 33.).

Egy kolozsvári vasúti alkalmazott megrendítő öngyilkossága. Megrendítő módon vetett véget életének az egyik kolozsvári vasúti alkalmazott. Hodoreanu Petre, a torcámegyei Kicsány közlési származású, Kolozsváron a vasutállomáson kocsifeliről szolgálót teljesítő 26 éves fiatalember tegnap déltájban a Szamosfalva és Kolozsvár közötti vasútvonalon a gyorsvonat elé vetette magát, amely halálra gázolta. A megdöbbentő tragédiát a mezőn legeltető pásztorok vették észre. Azonnal értesítették telefonon a hatóságokat, köztük a kolozsvári rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrkapitány és a kerületi tisztiorvos szállítottak ki a helyszínre. Az életunt vasutas bucsulevelet nem hagyott hátra. Ismerőseinek állításából azonban megállapítható, hogy kifejezetten öngyilkosságról van szó. Hodoreanu Petre ugyanis az utóbbi napokban állandóan hangoztatta, hogy végez önmagával, mert valami életbevágó ügyének megoldása nem sikerült. Holttestét beszállították a törvényszék bonctani intézetébe. A rendőrség a megdöbbentő tragédiáról értesítette az öngyilkos vasutas hozzátartozóit.

Nagy károkat okozott az áradás Teleorman megyében. Turnumagureleiből jelentik: A legutóbbi napok hatalmas esőzései árvizeket okoztak, mert úgy a Duna, mint az Olt vize erősen megáradt. Teleorman megyében közel tízezer hektárnyi terület került víz alá. A kár igen jelentős.

A bucaresti és belgrádi magyar követek vizitációk állomáshelyükre. Budapest-ről jelentik: A bucaresti és belgrádi magyar követek, akiket a magyar kormány jelentéstételre Budapestre hívott, már vissza is tértek állomáshelyükre.

Francia internáltak két svájci fűrdőhelyen. Bernből jelentik: A svájci Internationen tegnap öt különvonaton négyezer francia civil internált érkezett, kiket két csoportban Wengen és Mürren fűrdőhelyekre továbbítottak.

Elfoglalta hivatalát a belgrádi új szovjet követ. Belgrádból jelentik: Protnikov, Szovjet-Oroszország új belgrádi követe elfoglalta hivatalát. Az állomáson a jugoszláv külügyminisztérium magasrangú tisztviselői fogadták. A szovjet követ kíséretében érkezett Polatjev, a Tass újságíró képviselője.

Borzalmas tüzvész pusztított Lettországban. Rigából jelentik: Hatalmas tüzvész pusztított, a Reuter újságíró jelentése szerint, a lettországi Aluxne városában. A lángok több mint 250 épületet semmisítettek meg, melyek közül 67 magánház, 54 raktár, 20 műhely és 2 szálloda. Hír szerint öt személy, köztük gyermekek is, a lángok áldozata lettek. A város központja teljesen elpusztult.

Négy évi börtönrre ítélték De-Gaule tábornokot. Vichyből jelentik: A tizenhetedik körzet haditörvényszéke az engedelmesség megtagadása miatt négy évi börtönrre és száz frank pénzbüntetésre ítélte De-Gaule tábornokot.

Ma, kedden nagy premier a ROYAL slágermozgóban HANS SÖHNKER és HERTA THELER különleges cirkuszfilmje:

Az asszony és a leopárd

KIALLITÁS! SZERELEM! IZGALOM!

Kezdete: 3.10, 5.20, 7.10, 9.20.

Előtte legújabb UFA journal.

Az ügyészség súlyosbításért fellebbezte az Alboteanu eleni ítéletet. Bucurestiből jelentik: Az ilfői ügyészség fellebbezte Alboteanu Victor, a volt propagandaügyi államtitkárság igazgatójának és társainak sikkasztási bűnyűgyében hozott marasztaló ítéletét. Az ügyész súlyosbítást kért. Ugyanakkor az Universul azt az érdekes hírt közli, hogy ebben az ügyben felülvizsgálat folyt le és újabb bizonyítékok kerültek a főügyész elé. A volt propagandaügyi államtitkárságnál elkövetett visszaélések terhelő adatait most tanulmányozzák.

Elhalasztották az országos Petőfi-ünnepségeket. A segesvári Magyar Kaszinó Petőfi-bizottsága közli, hogy a folyó évi július hó 23-ik napjára kitűzött fehéregyházi országos Petőfi-ünnepségeket bizonytalan időre elhalasztotta.

Szerelmi dráma Iasiban. Iasiból jelentik: Vasárnap megdöbbentő szerelmi dráma történt Iasiban, a Cernat uccában. Egy Andrei Coverschi nevű fiatalember felkereste szerelmesét, Georgeta Ionescut és rövid beszélgetés után lelőtte a leányt, majd öngyilkos lett. Mindketten meghaltak.

Főiskolai hallgató és diákleány szerelmi drámája. Râmnicul Săratból jelentik: Teodor Petrescu 23 éves bucaresti diák, a Râmnicul Sărat megyei Tamboesti községbe érkezett, ahol feleségül akarta kérni Dumitru Roman szülőföldmélő Viorica nevű 20 éves diákleányát. A fiatalok még Bucurestiből ismerték egymást és mély szerelmi kapcsolat állott fenn közöttük. A leány apja azonban meglepetéssel elzárkózott a fiatalok házassági terve elől, mire azok közös öngyilkosságra határoztak el magukat. Bezárkóztak az egyik szobába, ahol a diák browning revolverével szíven lötte szerelmesét, aki azonnal meghalt. A fiatalember ezután maga ellen fordította a fegyvert és mellbelötte magát. A golyó őt is azonnal megölte. A fegyverdörrenés zajára a házbeliek felriadva betörték a lakás ajtaját, de a szobában már csak a szerelmespár holttesteire bukkantak. A hatósági vizsgálat folyik.

Szerkesztői üzenetek

„060.938-Bratca”. Inzestareea kötvényét eddig még nem húzták ki.

H. K., Valca Imi Mihai. Az 526.547-3. számú Inzestareea kötvényét 1938 november 1-én 2400 lejes nyereséggel kihúzták. A pénzt a Banca Nationala bármelyik fiókjánál azonnal felveheti. A másik kötvénye nem nyert.

A szövetség szabályozásának kérdésével foglalkozik Szamosstartomány uzsorabírósa. Szamosstartomány uzsorabírósa, amely tudvaleg Kolozsváron székel, több ülésen tanulmányozta a ruhaszövetek árai szabályozásának kérdését. A bizottság észrevételeit és javaslatait már írásba foglalta és ezeket jóváhagyás végett a nemzetgazdasági minisztériumhoz terjesztette fel. Amennyiben a minisztérium jóváhagyása megérkezik, a ruhaszövetek eladási árának szabályozását a tartományban azonnal megkezdik.

A magyar igazságügyminiszternek küldött a jugoszláv igazságügyminiszternek. Belgrádból jelentik: Az Avala iroda közlése szerint Radocsay magyar igazságügyminiszter, aki kétnapos látogatása után vasárnap délelőtt utazott el Belgrádból, Jugoszlávia területének elhagyásakor üzenetet intézett a jugoszláv igazságügyminiszterhez, amelyben kijelentette, hogy meggyőződése szerint látogatása nemcsak a jogi kapcsolatokat mélyítette ki a két ország között, hanem hozzájárult a Magyarország és Jugoszlávia közötti őszinte és hagyományos barátság megerősítéséhez is.

Madridba érkezett a párizsi amerikai nagykövet. Madridból jelentik: Bullitt párizsi nagykövet, utban az Egyesült Államok felé, Madridba érkezett.

„Nincs több kopasz fej.” Giessenből jelentik: A giesseni egyetemi klinika közlése szerint dr. Schwemmler Ernő orvos szeszécsés eredményre jutott az A vitaminnal való kísérletezése során. Dr. Schwemmler azoknál a pácienseinél, akik beteges hajhullásban szenvedtek, az A-vitaminnal kísérletezett és már 8 nap múlva határozott javulást állapított meg. Hosszabb kezelés után a hajhullás véglegesen megszűnt és erősen kopaszodó egyéneknek negyedévi kezelés után már erőteljes hajnövekedést okozott az A-vitaminos csodaszer.

Letartóztattak számos kínai vezetőszemélyiséget. Sanghaiból jelentik: A DNB újságírók tudósítói közül, hogy Uang-Cing-Uei kormány elrendelte, hogy a kínai politikai, pénzügyi és sajtóélet 83 jelentős személyiségét tartóztassák le. A letartóztatottak között van számos kínai bankigazgató, a nagy kínai lapok, csaknem összes vezetői és főszerkesztői, továbbá a sanghaji Kuomintang nemzeti szervezetének vezetője.

Fejlesztve fejbévágtá válóféliben lévő feleségét. Bucurestiből jelentik: Avramovici Móríc kereskedő tegnap megleste az uccán válóféliben lévő feleségét és fejével kétszer fejbévágtá. Az asszony súlyosan megsebesült. A merénylet a járókelők elfogták és átadták a rendőrségnek. Az asszony állapotja életveszélyes.

Eljegyzés. Guttman Kató, Suplac de Bărcău és Steinmetz Izidor (Ezri) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Salamon Elly és Diamantstein Ernő jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

János Zsigmond erdélyi fejedelem születésének negyvenhárom évfordulója. Erdély unitáriussága bensőséges ünnepséggel ülte meg János Zsigmond erdélyi fejedelem születésének negyvenhárom évfordulóját. Az erdélyi fejedelemség megalapítójának emlékeztére vasárnap az összes unitárius egyházközségben ünnepi istentiszteletet tartottak, amelyen kegyelettel emlékeztek meg a nagy unitárius fejedelemtől. A kolozsvári unitárius templomban Ürmösy Károly tb. esperes mondott imát, majd emelkedett szellemi beszédben méltatta a nagy fejedelemtől személyét és alkotásait. Az unitárius egyház egyébként az ősi főtanácsi üléssel egyidejűleg is nagyszabású ünnepséggel üli meg János Zsigmond fejedelem születésének negyvenhárom évfordulóját.

Jelentkezzenek a rendőrségen a ló, szék, hár, hár és kerékpár-tulajdonosok! A kolozsvári rendőrkészlet MONT ügyosztálya az alábbi közleményt adta ki: A nagyvezérkar 6191-A. számú, 1940. június 26-án kelt rendelete értelmében az érdekelt ló, szék, hár és kerékpártulajdonosoknak tudomására hozza, hogy akiknek lovát, szekerét, hárját, kerékpárját nem lajstromozták és nem osztályozták eddig, hogy jelen közlemény megjelenésétől számított 48 órán belül jelentkezzenek az illetékes kerületi rendőrkapitányságnak összehívás végett. A rendelkezés ellen vétőket a törvény teljes szigorával sújtják. A közleményt dr. Horvat Iosif rendőrkészlet és Pop Vasile, a MONT ügyosztály főnöke irták alá.

Üdvözlő táviratot küldött Üfelségének az ARPA közgyűlése

Bucuresti, július 8. (Rador.) A repülés népszerűsítésére alakult ARPA társaság, amelynek elnöke Gigurtu miniszterelnök, vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlés üdvözlő táviratot intézett Öfelsége, Károly királyhoz, kifejezésre juttatva határtalan hűségét az Uralkodó iránt. Szorosan egyesülve Felsőfed körül, legyőzzék a nehézségeket, amelyek jelenleg Románia keresztül megy — fejeződik be a távirat.

A LARES társaság gépi július 8-án ismét megkezdik rendes forgalmukat a Bucuresti—Szófia, Szaloniki—Athén vonalon.

SPORT

Döntetlen a Rapid—Gradjanski mérkőzés

Ferencváros—BSK 2:0

Bucuresti, július 8. Biztosnak látszó mérkőzéseket is el lehet veszteni, különösen, ha a „favorit” elbizakodott és kiengedi kezéből a győzelmet. Így volt ez vasárnap Bucurestiben is, ahol a Rapid—Gradjanski mérkőzés 0:0 arányban döntetlen maradt. Pedig a Rapid jóval erősebbnek bizonyult ellenfelénél, többet is támadott, de ezáltal nem volt meg benne az a határozottság, melyek eddigi kupamérkőzéseit jelezte. Csak Moldoveanu és Sipo játszott „teljes gózzal”. A csapat így harmadik mérkőzésre köteles kiállni ellenfelével, a mérkőzés helyét és idejét ma jelölik ki. A Gradjanski kitűnően játszott, különösen fedezetora volt elsőrangú. A mérkőzést óriási hőségben, 8000 főnyi közönség előtt a bolgár Atanasoff kitűnően vezette.

Budapest, július 8. Ferencváros—BSK 2:0 (0:0). A magyar csapat már a kupa döntőjében van. Az első félidőben még zavarosan játszott a Ferencváros, a másodikban azonban a csapat magára talált és a 20. percben Sárosi dr. a 30-ban pedig Lázár 10 méteres lövéssel biztosan szerezte meg a győzelmet. Kis szerencséjével a magyar csapat győzelme nagyobb is lehetett volna. A mérkőzést 10 ezer néző előtt a bécsi Miesz bíró jól vezette.

SZERDAN SZABADKÁN LESZ A HARMADIK RAPID—GRADJANSZKI KKK MÉRKŐZÉS

Bucuresti, július 8. A Kis KK bizottság még vasárnap éjjel kisorsolta a harmadik Rapid—Gradjanski mérkőzés helyét Temesvár és Szabadka között. A sors Szabadkának kedvezett és így szerdán itt játszóik le a harmadik, döntő mérkőzést. Ezen a Rapid már kevés eséllyel indul, mert Auer sérülése miatt nem játszhatik, Sipo pedig nem akar játszani Jugoszláviában. A Németország ellen kijelölt játékosok Szabadkán fognak találkozni a Rapid válogatott játékosával és innen folytatják utjukat Frankfurt felé.

ÖSSZEALLITOTTAK A NEMETORSZÁG ELLENI LABDARUGÓ CSAPATOT

Bucuresti, július 8. A labdarugó szövetség a július 14-iki, Németország elleni viszonzó mérkőzésre a következő csapatot állította össze: Radulescu, Sliivat—Lengyel, Vintila—Rasinaru—Moldoveanu, Kovács II.—Reuter—Barátky—Spielmann—Bogdan. A szövetség szerint ma ez a legjobb formában levő csapat és azon legfeljebb annyit változás lehet, hogy Radulescut esetleg kicserélik Dáviddal, ha utóbbi szerdái teljesen egészségesnek fogja magát érezni.

A KAC vasárnap megtartott háziversenyén Sebestyén (Haggibbor) a 100 m férfi melluszásban első lett. Ideje 1 p. 28 mp. A 100 m-es férfi hátuszás győztese Róbert (Haggibbor) volt. Ideje 1 p. 39.5 mp. A vasárnap női atlétikai versenyen Kirschblum (Haggibbor) új kerületi rekordot állított fel az 500 m-es síkfutásban. Ideje 1 p. 30 mp.

Angol menekültek a Fülöp szigeteken. Manillából jelentik: Ezeröttszáz angol asszonyból és gyermekből álló szállítmány érkezett a Fülöp szigetekre.

Egy munkaképtelen beteg özvegyasszony, aki öt apró gyermekével nagy nélkülözések között él, a jászivú emberek segítségét kéri. Adományokat az Uj Kelet kiadóhivatala továbbít.

A és tá

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

Berlin, ju

küldött
ARPA

A repülés
A társaság,
miniszterelnök,
közgyűlését.
tot intézett
fejezésre jut
az Uralkodó
sége körül,
képeken jelen
— fejeződik

Julius 8-án is-
mukát a Bu-
thén vonalon.

T

Radjanski

2:0

k látszó mér-
különösen,
engedi kezéből
nap Bucures-
szki mérkőzés
t. Pedig a
nyult ellenfél-
ttal nem volt
g, melyek ed-
e. Csak Mol-
jes gözzel".
re köteles ki-
helyét és ide-
szki kitűnően
ora volt első-
ségben, 8000
Atanasoff ki-

ros—BSK 2:0

a kupa döntő-
nég zavarosan
odikban azon-
a 20. percben
ar 10 méteres
a győzelmet.
apat győzelmé-
mérékőzést 10
író jól vezette.

A HARM-
ZKI KKK

KK bizottság
a harmadik
helyét Temes-
Szabadkának
szák le a har-
a Rapid már
Auer sérülés-
eddig nem akar
Németország
dikán fognak
átékosával és
sfurt felé.

METORSZAG
PAPATOT

ügő szövetség
leni viszony-
atot állította

Vintila—Ra-
Reuter—Ba-

legjobb for-
feljebb annyi
t esetleg ki-
rdáig teljesen
ni.

t háziverse-
100 m férfi
p. 28 mp. A
tése Róbert
5 mp.

nyen Kirsch-
rekordot áll-
n. Ideje 1 p.

p szigeteken.
angol asz-
állomány ér-

eg özevgy-
vel nagy né-
nberek segít-
Kelet kiadó-

A közös háborús lépésekről és Európa újárendezéséről tárgyalt Berlinben Hitler és Ciano

**Berlin szabadkezet adott Rómának a Földközi tengerre
vonatközlőleg. A francia tengerparti övezeten belül
a franciák megtámadják az angol hajókat**

Berlin, július 8. (Rador.) Ciano gróf olasz külügyminiszter vasárnap délelőtt egyenyed tizenkét órakor érkezett Berlinbe. Vele együtt érkezett meg az olasz külügyminiszterium protokollfőnöke és több magasrangú tisztviselője. Az anhalti pálya udvaron Ribbentrop német külügyminiszter, Alfieri olasz nagykövet és még több előkelő személyiség fogadta a vendégeket. Ciano gróf első utja Meissner államminiszterhez, Hitler vezér kancellári irodájának főnökéhez vezetett. Berlin lakossága lelkesen ünnepelte az olasz államférfit.

Déután 2 óra 30 perckor Hitler vezérkancellár fogadta kihallgatáson Ciano külügyminisztert. A hosszabb ideig tartó megbeszélésen résztvettek Ribbentrop német külügyminiszter, valamint Alfieri berlini olasz és von Mackensen, római német nagykövet.

Berlin, július 8. (Rador.) A DNB jelentése szerint Ciano gróf vasárnap este külvonaton elindult a nyugati megszállt területek meglátogatására. Utazása való-

színűleg két napig tart s a nyugati front legfontosabb szakaszaira terjed ki.

Róma, július 8. (Rador.) A „Voce d'Italia” című lap a berlini Hitler-Ciano megbeszéléssel kapcsolatban megállapítja, hogy ez a közvetlen érintkezés természetes a háború új szakasza előtt. A tárgyalások célja a kezdeményezési tervek végleges megállapítása és döntés a közös akcióról.

A Stefani ügynökség diplomáciai szerkesztőjének berlini jelentése szerint a berlini találkozó nemcsak a háborúval kapcsolatos kérdések megtárgyalása miatt van történelmi jelentősége, hanem a békevel és újépítéssel kapcsolatos kérdések miatt is. Könnyen érthető okokból nem lehet a megbeszélések részletei felől semmit nyilvánosságra hozni, de a Stefani ügynökség diplomáciai szerkesztője megállapíthatja, hogy a két tengelyhatalom képviselőinek nézetei teljesen megegyeznek egy háború folytatása, mint a folytatás módja felől, mint Európa újépítése tekintetében. Olaszország és Németország továbbra is egymás mellett haladnak.

Olaszország szabadságot adott a francia tengeri és légiere számára

RÓMA, július 8. (Rador.) A DNB iroda jelentése szerint a Havas iroda egy közleménye megállapítja, hogy Olaszország önként beleegyezett abba, hogy a fegyverszüneti szerződésnek a francia légi és tengeri erőre vonatkozó intézkedései rugalmasabbak legyenek. A francia kormány távirata, amely ezt az enyhítést kérte, keresztelte az olasz fegyverszüneti bizottság táviratát, amely megadta Franciaországnak a kért szabadságot. Berlin szabadkezet adott Rómának a Földközi tengerre vonatkozó döntés tekintetében.

LONDON, július 8. (Rador.) A Reuter iroda közli a Havas iroda egy vichyi nem hivatalos körből szerzett értesülését, amely szerint a Pétain kormány figyelmeztette volna az angol hadihajókat és repülőgépeket, hogy abban az esetben, ha a francia partoktól húsz mérföldre meghúzott övezeten belül haladnak támadásnak tessék ki magukat.

Francia repülők bombázták a Gibraltár közelében tartózkodó angol hajókat

Genf, július 8. (Rador.) Vichy jelentés szerint több felfegyverzett francia repülő, Gibraltár közelében megtámadta azokat az angol hajókat, amelyek az oráni akcióban részt vettek. Legalább egy nagy angol hajót találat ért.

Vichy, július 8. (Rador.) A francia admirális jelentése szerint az oráni angol támadás alkalmával az aiábbi francia hajók súlydedek el, vagy sérültek meg: A 22 ezer 900 tonnás „Bretagne”, a 26.500 tonnás „Dunkerque” vonalhajók, a „Provençe” és a 2884 tonnás „Mogador” torpedóromboló. A „Bretagne” fedélzetéről két-száz matróz megmenekült, a többi hajók vesztesége összesen 200 ember és 100 súlyosan sebesült. Az oráni kikötő mérnökei

Tengeri és légi harcok északon és nyugaton

Berlin, július 8. (Rador.) A német hadsereg főparancsnoksága vasárnapi jelentés közli, hogy egy német gyorshajó elsüllyesztett egy hatezer tonnás ellenséges kereskedelmi gőzöst. Német harcirepülőgéprajók Dél-Anglia felett támadtak. A falmouthi kikötőben telibe találtak egy nyolcezer tonnás gőzöst. Az Északi tengeren angol tengeri erőket támadtak meg és egy órhajót találtak el. Egy repülőgép elsüllyesztett egy angol tengeralattjárót, melynek legénységét megmentették.

Az Észak-Németország feletti éjszakai támadások során az angol gépek jelentéktelen rongálásokat okoztak és sikertelenül

jelenleg tanulmányozzák, hogyan lehetne ismét üzemképesé tenni a sérült hajókat.

Genf, július 8. (Rador.) A DNB iroda vichyi jelentése szerint a szombati nap folyamán három elsüllyedt, az oráni támadás alkalmával megrongált francia hadihajók közül.

Kairó, július 8. (Rador.) A Reuter iroda jelentése szerint Salisbury, az alexandriai angol erők parancsnoka rádióbeszédet tartott, amelyben bejelentette, hogy az alexandriai angol és francia erők közötti barátságos kapcsolatoknak megfelelően a kikötőben horgonyzó francia hajókat minden nehézség nélkül s a teljes megértés szellemében lefegyverezték.

támadtak meg dán halászhajókat. Egy felfegyverzetlen norvég hajót találat ért. Az ellenség tíz repülőgépet veszített, két német gép hiányzik.

London, július 8. (Rador.) A Reuter iroda jelentése szerint vasárnap reggel ellenséges légiere nagyobbabású működést fejtett ki Anglia keleti része felett. Több bombát dobtak le egy városra s a rongálásokon kívül áldozatokat is követeltek a bombák. Angol vadászgépek sikeres harcra kezdtek s egy ellenséges bombavető gépet lelőttek. Ez a második, vasárnap leírt ellenséges gép.

Német hajómeneteket támadtak meg az angolok az Északi tengeren

London, július 8. (Rador.) A Reuter jelenté: Tengeralattjáróink tovább folytatják a német hajózás Norvégiával való összeköttetésének zavarását és komoly veszteségeket okoznak az ellenségnek. A Snapper angol tengeralattjáró felfegyverzett segédhajó és repülőgépek által kísért szállítóhajó menetet vett észre, amelyet megtámadott. Két torpedó eltalált két hajót. A többi hajók szétváltak és rendszertelenül a fjordokban kerestek menedéket. Később, a Snapper nagyobb hajómenetet fe-

dezett fel, melyet ugyancsak repülők és felfegyverzett segédhajók kísértek. Ujabb sikeres támadás következett, három hajót torpedótalálat ért.

London, július 8. (Rador.) A légügyi minisztérium közli, hogy a Balti tenger és szorosai továbbra is alát vannak aknázva s az aknamezők újabb jelentős veszteségeket okoznak a német tengeri erőknek. A németek által felszedett aknákat az angol repülők másokkal pótolják.

A keleti front eseményei

Róma, július 8. (Rador.) Az olasz fővezérkar 27. számú közleménye a következőket mondja:

„Bombavetőink többbizben hevesen támadták a máltai légi és tengeri célpontokat, amelyeket biztosan eltaláltak. A bombák tüzvészket okoztak. Vadászgépeink ellenséges gépekkel vívtak harcot. Összes gépeink visszatértek. Észak-Afrikában a phicidei, birenbai és mártai légi kikötőket bombázták az olasz gépek. Hat ellenséges gépet a földön semmisítették meg. Egy angol gépesített osztagot Sollumtól délkeletre támadtunk meg. Kelet-Afrikában folytattuk Cassala vidékének elfoglalását. Gépeink Aruma felett egy, a Gozruubi öböl felett pedig két angol gépet lőttek le. Az ellenség Tobruk kikötő ellen vezetett légitámadást. Az légharító útegek három ellenséges gépet semmisítették meg. A bartiai kikötőt ellenséges tengeri

erők támadták meg s enyhébb károkat okoztak.

Kairó, július 8. (Rador.) A Reuter iroda jelentése szerint a nyugati sivatagon angol őrzőerők behatoltak az ellenséges arcvonalba, elválták a Bardia-ból Capuzzóba vezető vízvezetékét. Az olaszok július 4-én Cassalánál nyolc könnyű harcikocsit, két repülőgépet és háromszáz embert vesztek. A többi frontokról nincs jelentés.

Egy angol tábornok részvétét fejezte ki Balbo halála fölött

Kairó, július 8. (Rador.) Nem sokkal Balbo marsali hősi halála után — mint a Reuter iroda jelenti — egy angol repülőgépet levert dobott le Tobruk városa felett, amelyben Longmoo tábornok, az egyiptomi angol légiere parancsnoka, aki közeli ismerőse volt a marsallnak, személyes részvétét fejezte ki halála felett.

Egy egyiptomi lap Románia hozzájárulásáról a Balkán békéjéhez

Kairó, július 8. (Rador.) A La Patrie című egyiptomi lap vezércikkben foglalkozik Besarabia és Észak-Bukovina átengedésével és megállapítja, hogy Románia áldozatával elhárította a vihart a Balkán félszigetről. Románia nem félt a harctól, de minden bonyodalmat el akart kerülni, ami felzavarta volna a békét Délkelet-Európában és a Közel-Keleten. Ezt különösen ki kell emelni, — írja a lap, — de a kérdés itt nem áll meg, mert bár az ország történelmében sokszor előfordult idegen megrohanás, a románok égő hazaszeretete és bátorsága a legjobb kezessége az ország megmentéséért folytatott harcnak,

annak a harcnak, amelyet ma éppúgy, mint a jövőben, a végső győzelemig folytatnak. A jelenlegi idők, mint egy fekete felhő, borítják gyászba a románok szívét, de éppen ez szüli újja az ösöktől maradt örökség újja-építésére irányuló akaratukat. Gyászos napok kezdődnek Románia számára, de a nap ismét ki fog tűnni. A bátorság, amiről Románia ezekben a szomorú pillanatokban tanuságot tesz s az egész országban uralkodó nyugalom, igazán nem bizonyítják a végleges lemondást. Románia fájdalmas hozzájárulását a Balkán békéjéhez, nem lehet vere-ségnek tekinteni.

„Kezünkben a törvénykönyvvel”

„Kezünkben a törvénykönyvvel” cím alatt Romulus Djanu Gigurtu miniszterelnök kormánynyilatkozatát kommentálva, a Curentul hasábjain beszélt azokkal a külföldi rádiók által terjesztett tendenciózus hírekkel, amelyeknek az a céljuk, hogy félreértéseket és belső pánikot keltsenek.

Helyénvaló, — írja Djanu, — hogy a világos eszű emberek számára leszögezzünk néhány dolgot. A legjobban értesült körökben leszögezzük, hogy természetes az, ha egy radikálisan nacionalista kormány, amely a megújító irányzatok kifejezése, sürgős és szük-séges reformok tervével jelentkezik a közvelemény előtt. Ebben az irányban a kormány nyilatkozata nem hogy semmilyen kétséget fennforogni. Természetes ugyanakkor, hogy inkább, mint valaha, az ország meg fog maradni az igazság és a méltányosság szelle-mének azon a vonalán, amely jellemzi a román szellemet és mindenkor erkölcsi elé-gáncánkat.

A kormány programját a törvénykönyvvel a kezünkben, szigorú nacionalista szellemben fogjuk alkalmazni a gyakorlatban, de ugyan-akkor jótányit sem akarunk eltérni az igazságtól.

Ezt a programot szakaszokban fogjuk megvalósítani, vigyázva, hogy semmivel se gyengítsük meg az ország eddigi erő-és ter-melési forrásait, valamint nemzeti gazdasá-gunk létét.

Programunkat olyan szellemben végrehaj-tva, amelynek szigorúsága nem ismer kivé-telt, de amely ugyanakkor meg fogja ki-mélni az országot a természeti zavaroktól, valamint a más természetű zavaroktól is, az ország felsőbb érdekeit fogjuk szolgálni. Ter-mészetesen ennek a civilizált metódusnak a gyakorlati érvényessége a román polgárok okosságától és a kisebbségek alkalmazkodási-képességétől függ. Akik beilleszkednek ezen

átalakító munka menetébe, akik magukévá teszik a román ideálokat és akik lemondanak arról, hogy egy csoport kizárólagos érdekeit képviseljék, azok meg lesznek elégedve.

A többiek saját magatartásuk által kizár-ják magukat a sorból.

Mindenekelőtt azonban leszögezendő, hogy elsősorban a haza magasabbrendű érdekeit kell tiszteletben tartani és szolgálni, — fejezi be cikkét Romulus Djanu.

A MEGGONDOLATLAN BESZED EMBE- REK ÉLETEBE KERÜLHET.

*
GONDOLD MEG MIT ÉS HOL BESZÉLSZ.

*
SOHA NEM TUDHATOD KI FIGYEL.

SZERDÁN ÜL ÖSSZE A FRANCIA NEMZETGYŰLÉS

Vichy, július 8. (Rador.) A Stefani jelenti: A francia nemzetgyűlés szerdán ül össze és beavatottak szerint ez lesz a köztársasági parlament utolsó ülése. Hír szerint Lebrun lemond és helyét Pétain marsall veszi át. A kormányzás funkcióit egy hármas tanács veszi át, amelynek Laval, Marquet és Wey-gand lesznek a tagjai.

— Megszakadt a kábelösszeköttetés Málta és Tunisz között. Belgrádból jelentik: A Vreme című lap szerint a Belgrád—Málta—Tunisz—Marseille kábel Málta és Tunisz között megszakadt.

— Lezárták a francia-spanyol határt. Madridból jelentik: A német hatóságok el-rendelték a francia-spanyol határ lezárását. A szombati napon a határforgalom meg-szűnt.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Ma este a Pezsgős vacsora bemutatója

Békeffy István és Stella Adorján brilliáns vígjátékának a bemutatóját, amelyet a közbejött események miatt kénytelen volt a színház elhalasztani, ma este tartják meg. Az igen nagy érdeklődéssel várt kitűnő vígjáték bemutatónálunk is, mint mindenütt, igen nagy sikert fog aratni. A szellemes párbeszédekkel, fordulatos, ötletes helyzetekkel, remek kabinetalakításokkal teli vígjáték ma, kedden este, szerdán este és vasárnap délután is szerepel a színház műsorán.

Csütörtöktől kezdve Szilágyi László és Beck Miklós, a Pozsonyi lakodalom sikeres szerzőinek legújabb katonaperettje, a Lovasparádé kerül bemutatásra.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedd este fél 9: Pezsgős vacsora. (Békeffy István és Stella Adorján pompás vígjátéka. Fényes Alice, Haáz Jolly, Paál Magda, Benes Ilona, Kovács György, Senkálzky Endre, Lantos Béla, Deésy Jenő, Szabados Árpád, stb. fellépésével. Premierbérlet 39.)

Szerda fél 9: Pezsgős vacsora. (Rendes bérlet 39.)

Csütörtök fél 9: Lovasparádé. (Szilágyi László és Beck Miklós legújabb nagyszerű katonaperettje. Az utóbbi tíz év legnagyobb operettsikere. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Czoppán Flóri, Ditrői Béla, Fülöp Sán-

dor, Csóka József, Csengeri Aladár, Réthelyi Ödön, Borovszky Oszkár, stb. Rendező: Gróf László, vezényel: Szabó Ica. Premierbérlet 40. szám.)

Péntek fél 9: Lovasparádé. (Rendes bérlet 40. szám.)

Szombat délután 5: Finom család. (A nagyszerű vígjáték első olcsó helyi előadása.)

Szombat este fél 9: Lovasparádé.

Vasárnap délután 9: Handabanda. (Olcsó helyi előadással.)

Vasárnap délután 6: Pezsgős vacsora.

Vasárnap este fél 9: Lovasparádé.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Hazátlanok. A legnagyobb és legszebb francia film. Főszerepekben: Edwige Feuillere és Jean Chevrier. Előtte: Uj szenzációs háborus világhírű, a 460-as Ufa journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Az égből pottyant leány. Szenzációs zenés vígjáték, főszerepekben: Ginger Rogers. Műsorán kívül a legújabb UFA híradó.

AZ URÁNIA MOZGÓ MŰSORA:

A száműzött. Izgalmas kalandorfilm, főszerepekben: Freddie Bartholomew, Warner Baxter.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

1. Marlene Dietrich ragyogó filmje: Az angyal, partnere: Herberth Marshal.
2. A fehér varáz. Izgalmas kalandorfilm. Fősz.: Dorothy Lamour, George Raft.
A legújabb háborus híradók.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Nagy dupla műsor: I. Alkatraz foglyai. Nagy Metro-film. Fősz.: Rita Johnson, Tom Neal. Kezdet: 3.10, 6.10, 9.15 órákor.
II. Felejthetetlen vigoperett! Nelson Eddy, Eleonor Power és Hajmássy Ilona együttes filmje: Rosalie. Kezdet: 4.30, 7.30. Tekintettel a 11 órai zárórendelethez, az utolsó dupla műsoros előadás 7.30-kor kezdődik.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

Ma szenzációs dupla műsor: 1. Az acélkaraván. Monumentális amerikai filmsláger. Fősz.: Barbara Stanwyck, Akim Tamiroff és Joel Mc. Crea. 2. Fegyverbe! Aktuális háborus filmdráma. Fősz.: Spencer Tracy és Franchot Tone. 3. Legújabb német és angol híradók.

Szerdától: 1. A sors szeszélyei, fősz.: Errol Flynn. 2. A banditák harca. Dick Foránál.

Bukarestben már a kora reggeli órákban kapható a repülőgépen érkező UJ KELET

Elárusítóhelyek:

Gara de Nord
Calea Griviței
Tutungerie Marghiloman
" Lido
" Scala
" Atene Palace
" Str. Regală
" Str. Academiei
Deb. de ziare Pasajul Academiei
Deb. de ziare Calea Victoriei (szemben a Telefonközponttal)
Tutungerie Café de la Paix
" Carpați
" Hotel Esplanade
" Hotel Luvru
" Cal. Vict. colț. Bul. Academiei
" Brezoianu
" Hotel Prințiar
" Lipscani
" Prefectura Poliției
" Postei

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláshirdetések, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közlünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Kiadó azonnalra 3 szoba orvosi rendelőnek, irodának, szalonnak vagy ezekhez hasonló célra, továbbá 2 szoba hasonló célra, esetleg lakásnak. „National”, Regina Maria 6.

Jólfőző mindenest keresek azonnalra. Cim: Deheleanu, Cluj, Calea Victoriei 27.

Fogtechnikussal társulna fogászati engedéllyel rendelkező orvos. „Fogász” jellegűre a kiadóba.

A legjobb kóser vegetáriánus konyha Str. Cotița 5 szám alatt van. I. em. 9. Az orth. rabbinátus felügyelete alatt. Olcsó árak. Kihordás. Abonoma.

Gyermekgondozónőt keresek két éves kisgyermek mellé. Németül tudók előnyben. Faragó nagykereskedés Satu-Mare, Str. Cuza Voda 5.

Háromszobás komfortos kertés villa kiadó. Str. Donath 120. Telefon 36-95.

Eladó olcsón egészben vagy 2 részre osztva ház hely Regele Carol II. uton, a vám mellett, két uccára nyíló fronttal. Megbizva: Dr. Binder, Regele Ferdinand 29.

Széfer Tóra jó állapotban tízezer lejért eladó. Rosenfeld H. Cluj, Str. Gen. Poetas 20.

Orakönyvelést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja iparvállalat főkönyvelője. Cim a kiadóhivatalban.

„NATIONALA” SOC. GEN. DE ASIGURARE

ACTIV

BILANȚUL GENERAL PRO 31 DECEMBRIE 1939

PASIV

	Ramurile Elementare	Ramura Viața	TOTAL
Cassa în numerar la 31 Decemb. 1939	3.249.783.—	6.872.883.—	10.122.666.—
Depozite în numerar — — — —	13.530.215.—	20.543.844.—	34.074.059.—
Efecte — — — — — — — — — —	6.678.731.—	41.683.141.—	48.361.872.—
Imobile Urbane ¹⁾ — — — — — —	150.000.—	74.736.654.—	74.886.654.—
Nude proprietăți — — — — — —	— — — — — —	569.499.—	569.499.—
Creanțe hipotecare — — — — — —	— — — — — —	7.235.271.—	7.235.271.—
„ cu privilegiu — — — — — —	— — — — — —	95.867.—	95.867.—
Agenții — — — — — — — — — —	12.674.019.—	5.836.392.—	18.510.411.—
Societăți — — — — — — — — — —	16.709.405.—	28.712.468.—	45.421.873.—
Diversi — — — — — — — — — —	21.840.913.—	40.063.789.—	61.904.702.—
Tăblițe — — — — — — — — — —	168.954.—	— — — — — —	168.954.—
Imprumuturi pe Polițe de Asigurare „Naționala” în cont cur. cu „Centrala”	— — — — — —	17.367.055.—	17.367.055.—
Cauțiuni — — — — — — — — — —	7.103.740.—	3.764.161.—	10.867.901.—
Diversi, efecte în depozit — — — —	15.541.241.—	— — — — — —	15.541.241.—
Lei — — — — — — — — — —	97.647.001.—	247.481.024.—	345.128.025.—

București,

31 Decembrie 1939

3 Mai 1940

Vice-Președintele Consiliului de Administrație
Dr. I. CostinescuDirectorul General
E. E. Costinescu m. p.Șeful Contabilității Centrale
Expert-Contabil C. Săndulescu m. p.Examinat și verificat conform art. 36 din Statutele Societății și conform art. 187 din Codul Comercial și găsit în regulă.
Censori: G. Băicoianu m. p., D. Iliescu m. p., Censor Supleant J. Almuly m. p.

*) În conformitate cu art. 39 din legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurare, se certifică că rezervele matematice de mai sus, au fost calculate după toate regulile tehnice fără a face uz de prevederile art. 36 din aceeași lege.

Sub Director
Actuar-Expert Z. Florian m. p.

1) Cu inscripție ipotecară în favoarea Onor. minister al Economiei Naționale pentru îndeplinirea prescripțiilor art. 147 modificat al Codului Comercial.

KEI
Egy éM
h
S

Az El
a szél, a
met harc
meg; po
arc de
örködik
is, ahol
minden k
dott az é
katona ö
sá"-ban
ja előtt
álmát al
poleon si
érzékeny
nemzetet,
deje büsz
ragyogás
szomorús
kor mind
sereg öss
szünet —
hogy épp
örök nyug
ban Napo
francia né
rövidesen
ünnepsége
moruság é
mintha cs
gói győző.
Nézzünk

A
h
1840 má
Lajos F
frank küld
császár ha
litására és
dusok tem
intézkedés
lemi vezet
érdeme vol
követelte,
sák az any
is így rend
„Az hiva
partján pik
szeretett fr
halála előtt
zenhatodiká
leon. Talán
ahhoz, hogy
nek érezte
nagy fiának
A hazah
herceget, a
hajón 1840
Szent Ilona
dött Napo
latai. Tizenk
teljes épség
lott”. Egy sz
következők
balkéz még
jelieget, am
De amikor
hogy menny
zonnal eng
jakk megó
homlok mag
Napoleon
koitan a Be
hajón távoz
helyéről a fr
A napo
tett királyi
dikán érkeze
hozó hajót 1
kötőben. A
városok, fal
lakossága m
türelmesen v
nek megenge
tal meglátog
pílanatnyi sz
togatók és
ezzeivel borít

Egy évforduló, amelyről a nagy nyugati vérözönben effelejtettek:

Most száz éve határozták el Napoleon holttestének hazaszállítását Szent Ilona szigetéről Franciaországba

Ahol ma Párizsban német lobogó leng: az invalidusok templomában 1840 óta pihennek a császár földi maradványai. A compiegnei erdőben lejtűsödött tragédia árnyékában elhalványult az egykori nagy esemény emléke. Hogyan folyt le a holttest hazaszállítása

Az Eiffel-tornyon német zászlót lenget a szél, a Concorde-térre néző ablakokat német harciszekerek dübörgése rázkódtatja meg; porosz katona áll „vigyázz”-ban az Arc de Triomphe előtt és német katona örökdió a Hotel des Invalides bejáratánál is, ahol a francia történelmi hadi dicsőség minden kézzelfogható emléke összezsúfolódott az épület aranykupolája alatt. Német katona örökdió 1940 nyarán a „Fény városában” és örökdió az Invalidusok palotájában. Őrzi a palota templomában örök álmát alvó Foch marsall és Bonaparte Napoleon sirját és földi porhüvelyét. Ennél érzékenyebb csapás kevés érthette azt a nemzetet, amely közel másfélszáz esztendeje büszkélkedik a Császár üstököszerű ragyogásával Európa egén. A csapást és szomorúságot még valami súlyosbítja. Mikor mindezek történetek — a francia hadsereg összeomlása, a compiegnei fegyverszünet — 1940-et írunk, ami azt jelenti, hogy éppen száz évvel ezelőtt helyezték el örök nyugalomra a haza Földjén, Párizsban Napoleont. Akkor olyan diadal ült a francia nép, mintha élt volna a császár. A rövidesen elkövetkezendő centennáriumi ünnepeken pedig bizonyára olyan szomorúság és gyász hat át minden citoyent, mintha csak most halt volna meg a marenói győző...

Nézzünk vissza tehát a százéves múltba!

A száműzött császár utolsó útja hazafelé...

1840 május. Lajos Fülöp francia király egymillió frank külön hitelt engedélyezett Napoleon császár halotti maradványainak hazaszállítására és sirjának felépítésére az Invalidusok templomában. Ez a törvényt vált intézkedés főleg az ifjú Victor Hugo szellemi vezetés alatt álló francia fiatalág érdeme volt. Az ifjuság heves kitartással követelte, hogy Napoleon hamvait szállítsák az anyaföldre, hiszen a császár maga is így rendelkezett.

„Azt hívánom, hogy hamvaim a Szajna partján pihenjenek, az általam annyira szeretett francia nép körében...” — írta halála előtt néhány héttel. 1821 április tizenhatodikán kelt végrendeletében Napoleon. Talán ezek a szavak is hozzájárultak ahhoz, hogy a francia nemzet kötelességének érezte Szent Ilona szigetén elhunyt nagy fiának holttestét hazaszállítani.

A hazahozatal feladatát a Joinville-i herceget, a király egyik fiát bízta meg. A herceg a Belle Poule nevű hárombócos hajón 1840 október 14-én szállt partra Szent Ilona szigetére és másnap megkezdődött Napoleon sirjának feltárási munkálatai. Tizenkét és fél év után még szinte teljes épségben volt a „bebalzsamozott halott”. Egy szemtanú — E. de las Cases — a következőkben számolt be a holttestről: A halkéz még nem vesztette el azt a gyengéd jelleget, amellyel életében is rendelkezett. De amikor az orvos hozzányúlt, látszott, hogy mennyire lágú, mert az érintésnek szíval engedett. Az arc alsó része és az ajkak megőrizték szabályosságukat. A homlok magas és széles volt...

Napoleon tetemét ólomkoporsóba burkoltan a Belle Poulaira tették és ezen a hajón távozott el örökre számkivetésének helyéről a francia császár.

A napoleoni zászlók színeivel felkesített királyi árbócos november harmincadikán érkezett Cherbourg-ba. A hamvakat hozó hajót 101 ágyúlovással fogadták a kikötőben. A lelkesedés leirhatatlan volt. A városok, falvak és a szomszédos megyék lakossága mind összegyűlt a rakparton és türelmesen vártak addig, amíg mindenkinek megengedték a hajón felállított ravatal meglátogatását. Hat napon keresztül, pillanatnyi szünet nélkül özönlöttek a látogatók és virágcsokrok, virágkoszorúk ezreivel borították el a koporsót.

December nyolcadikán szállították át az ólomkoporsót a Belle Poule-ról, a Normandie-ra. Ez a hajó vitte a Szajnáig Párizsig Napoleon hamvait. Rouen-től az Andelys-ig, a Szajnáig egész hosszában minden híd diadalívve változott és a halott császár lelki szemei a legmegrendítőbb látványban gyönyörködhettek. A hajót a parton mindenütt mérhetetlen tömeg kísérte.

December tizenötödikén szállították partra a koporsót. A minusz nyolc fokos hő-

mérséklet ellenére beláthatatlan tömeg hullámzott a Champs-Élysées hosszában, az Invalidusok dómjái. A reggeli köd felengedett és gyönyörű lett az idő. Minden negyedórán ágyuszó hangzott fel. A gyászmenet méltóságteljes lassúsággal haladt, miközben a népen mélységes megindulás vett erőt. A katonai alakulatok után Joinville hercegének hintaja, majd a gyász kocsit következett. Erre helyezték el a császár koronáját, karját, kormánypalcáját és mentéjét. Marsallok és tábornokok követték a gyászkocsit. Utánuk 86 légionárius altiszt haladt a 85 départment címeivel. Egy hófehér paripa a császárnak a marenói csatában viselt nyergét vitte. A menetet a Belle Poule ötszáz tengerésze zárta be. A király és papság az Invalidusok temploma előtt várták a gyászmenetet.

— Felső — mondotta a királynak Joinville hercege — ezennel átadom önnek Napoleon császár testét.

— Franciaország nevében elfogadom — válaszolta Lajos Fülöp.

Tengerészek vették vállukra a koporsót és helyezték el a templomi sírboltban. A tüzérsg délután háromkor jelezte a szertartás befejeztét.

Igy kerültek vissza Napoleon hamvai, közel huszévi számkivetés után az anyaföldre, Franciaország földjébe, ahol többekévesé nyugodtan pihentek száz évig. De ez a századik, jubileumi év nem alkalmas arra, hogy felelevenítsék a régi glóriát és a francia nép nehéz sejtésektől meggyötört gondolatvilága keresztülnezz a múlt emlékein. Más események, nagyobb horderejű események felé tekint a kutató gall elme — Compiègnétől Rómáig. S ha német katonát lát sétálni az Invalidusok dómja előtt: egy megnyugvása csak akad a százéves évforduló alkalmával. Fegyverszünet van és az eljövendő békében majd megünnepelik csendben, szerényen az Atlanti óceán szigetén meghalt korzikai sas hazahozatalának centennáriumát és a múlt dicsőségének töredéke egy csöpp vizsgal szolgát a fegyverszünetet kért francia népek. S a császár alszik tovább...

KÖZGAZDASÁG

Junius hónapban tizennégy százalékkal drágult a megélhetés

A háboru kitörése óta 36.4 százalékkal emelkedtek az árak

Bucuresti, július 8. A hivatalos árfevételek szerint junius hónapban az árak átlagban tizennégy százalékkal drágultak, országos viszonylatban, ami által a háboru kitörése (1939. augusztus 31.) óta tapasztalt árráugulás 36.4 százalékra emelkedett fel. Az egyes ártervező csoportok közül az élelmiszerárak átlagban 11 százalékkal emelkedtek juniusban és ezek közül is feltűnő a mezőgazdasági termékek áremelkedése, amelyek közül egyesekben husz százalékot is meghaladja a drágulás. A ruházati cikkekben 14 százalékos, az egyéb közszükségleti cikkek-

ben átlagban hat százalékos volt a juniusi drágulás.

Az Argus juniusvégi átlagindexe 5546, a májusvégi 5024-gyel szemben, ami szintén cca 14 százalékos drágulásnak felel meg. Az élelmiszerek indexe 4893 (május végén 4401), a ruházati cikkek indexe 6318 (5570), az egyéb közszükségleti cikkek indexe 5428 (május végén 5101). Az 1939. augusztus végi 4065-ös átlagindex junius végéig 5546-ra emelkedett fel, ami 36.4 százalékos drágulásnak felel meg a háboru kitörése óta.

A „Naționala” Általános Biztosító Társaság kedvező eredménnyel zárta le az 1939 üzleti évét is

A „Naționala” általános biztosító Társaság junius 19-n Dr. I. Costinescu volt miniszter elnöklése alatt tartotta meg 58. évi közgyűlését. Miként a lapunk más oldalán közölt mérlegadatokból kitűnik, az intézet az 1939. évet is kedvező üzleti eredménnyel zárta, dacára annak, hogy a gazdasági viszonyok nem a legkedvezőbbek voltak a biztosítási szakmának.

A mérlegből csak egy néhány számottevő adatot emelünk ki, amelyek teljes mértékben igazolják az intézet fokozott fejlődését.

A megkötött életbiztosítások tőkeösszege, dacára annak, hogy a gazdasági helyzet az új életbiztosítások kötésére volt a legnyomasztóbb, az 1939. év folyamán 215,548.964 lei tőkeösszeget tett ki az 1938. évi lei 187,254.551-el szemben, tehát az intézet az elmúlt év folyamán közel 30 millióval nagyobb eredménnyel ért el, mint 1938. évben, úgy, hogy az intézet életbiztosítási állománya 1939. december 31-ével kitesz 638,955.529-leit.

Az összdió bevétel az 1939. évben kitétt 103,000.000 leit. A diszponibilis készpénzkészlet több, mint 44 millió, míg az értékpapir-

tárca több, mint lei 48 milliót tesz ki.

Az intézet tulajdonát képező ugy Bucuresti, mint az ország más városában lévő ingatlanok a mérlegben nem egészen 75 millió lejre vannak értékelve, dacára annak, hogy az intézet bucurestii központi székháza cca 60.000.000 lei értéket képvisel.

A jelzáloghitelvezetés Lei 7,000.000.— körül forognak, míg az életbiztosítási kötvényekre folyósított kölcsönök több, mint 17,000.000 leit tesznek ki.

Az 1930. üzleti évben kifizetett károk több, mint 53,000.000.— lejt tettek ki az 1938. évi lei 38,000.000-val szemben és így az intézet fennállása óta kifizetett kárösszeg Lei 1 milliárd 700 milliót tesz ki.

Az intézetnek a garancia alapjai 1939. december 31-ével Lei 288,925.845.— értek el. A fenti jelentős számadatok alaposan igazolják az intézet állandóan fokozódó fejlődését és előretörését a biztosítási piacon, ami mindenkor a szolid és gondos vezetésnek és ennek megfelelő üzleti politikának, de legfőképpen annak a bizalomnak tudható be, amit a biztosított felek a közel 60 év óta fennálló intézettel szemben tanúsítanak.

A pénzügyminiszter újabb rendelkezései a forgalmi adóellenőrzésekkel kapcsolatban

Bucuresti, július 8. A pénzügyminiszter több fontos rendelkezést küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyekben egyrészt szigorítja a forgalmi adó ellenőrzésének módjait, másrészt pedig a forgalmi adó kötelezettségét kiterjeszti egyes olyan szakmákra is, amelyek eddig mentesek voltak.

A rendelet értelmében a legrövidebb időn belül ellenőrző vizsgálatot kell tartani a forgalmi adó alá eső összes cégeknek és vállalatoknak és az ellenőrzéssel megbízott pénzügyi közegeknek köteleességük megállapítani, hogy az illető cég, vagy vállalat megfelelő százalékú forgalmi adót fizet-e, vagy sem. A minisztérium ezt az

újabb rendelkezést azért bocsátotta ki, mert kiderült, hogy nagyon sok cég 4 százalékos forgalmi adót fizet, pedig 6 százalékos forgalmi adó alá esik.

A pénzügyminisztériumnak egy ugyan-csak tegnap érkezett rendelete szerint szigorú ellenőrző vizsgálatot kell tartani mindazoknál a cégeknél, amelyek akár saját műhelyükben konfekcionálják a raktáron levő nyersanyagot, akár pedig kiadják azt különböző műhelyeknek, de forgalmi adó tartoznak fizetni és ugyancsak köteleességük a pénzügyi közegeknek megállapítani, hogy ha eddig nem fizették a forgalmi adót milyen indokoknál fogva nem-tették fel őket ez alól.

MEGNYILT! MEGNYILT!

BUCURESTI-ben

Klein ortodox kóser étterme (Aradról). Elegánsan berendezve. — Kitzűnő erdélyi konyha. — Erdélyiek találkozóhelye. Bucuresti, Str. Brezoianu Nr. 14. I. em. Szemben a Hotel PRINCIPALRAL. Telefon 3.04.99.

Egy harmadik miniszteri rendelet elrendeli, hogy a forgalmi adó kötelező a cipészekre és a bórdíszműáru cégekre is. A pénzügyi ellenőröknek ezeknél a nagyobb cipészeknél és bórdíszműáru kereskedőknél meg kell állapítani a forgalmi adó alá eső cikkek tényleges forgalmát és ennek alapján keil a forgalmi adót kivetni.

A negyedik pénzügyminiszteri rendelet a virágkertészekre vonatkozik és ugyan-csak a forgalmi adóval van szoros kapcsolatban.

A minisztérium rendelete értelmében öt napon belül minden virágkertész tartozik deklarációt benyújtani a pénzügyigazgatósághoz és ebben a nyilatkozatban, ugyan-ugy, mint az előző évben, pontosan fei kell tüntetni, hogy mennyi az a terület, amely virággal van bevetve.

A pénzügyigazgatóság figyelmezteti az érdekelt cégeket, hogy a forgalmiadót már a legközelebbi napokban szigorúan ellenőrizni fogják és meglepetésszerű razzia-kat rendeznek mindazoknál a cégeknél, ugy az ipari, mint a kereskedelmi cégeknél, valamint a nagyobb cipészeknél és bórdíszműáru kereskedőknél.

A kihágások elkövetőit a forgalmi adóra vonatkozó törvény értelmében súlyosan megbírságoják.

A ROMÁN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZAFOLYAMAI:

107% felárral: Dollár 211.65-217.97, font 851.80-877.3r, palesztinai font 852.84-878.40, egyiptomi font 873.54-899.73, svájci frank 47.71-49.27. 38% felárral: font 567.87-584.91, svájci frank 31.88-32.04, francia frank 3.24-3.31, márka 49-50, olasz lira 1.17-8.25-9.50, pengó 26.50-27, csehkorona 4.68-4.77, szlovákkorona 4.68-4.77, török lira 92.-, dinár 2.898-3.05.

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI:

(70%-os kvóták) Angol font 973.50, palesztinai font 974.50, egyiptomi font 997.80, dollár 241.90, svájci frank 54.23, francia frank 5.50, svédkorona 57.69, török lira 192, angol font, 40%-os kvóta 1023, angol font, 20%-os kvóta 1078. A B) lista kompenzációs árfolyamai: font, angliai árukra 1.000, font, angol gyarmatok áruira 990.

UJ KELET Legújabb hírek

Nichifor Crainic propagandaügyi miniszter beszéde a fővárosi lapok igazgatói előtt a sajtó nemzeti hivatásáról

„Zsidók nem lehetnek román lapok munkatársai” — mondotta a propagandaügyi miniszter

Bucuresti, július 8. (Rador). Nichifor Crainic propagandaügyi miniszter az együttműködés céljából megbeszélést folytatott a fővárosi lapok igazgatóival. A miniszter, miután rámutatott a sajtó és újságírás fontosságára az új rendszerben, kijelentette, hogy az idegenek csak saját magukat képesek kifejezni még akkor is, ha a román nyelvet használják. Hosszas és fájdalmas tapasztalat megtanított bennünket arra — mondotta —, hogy a zsidók által írott sajtóban nem férhet meg semmilyen román eszmény és hogy a kölcsönzött nyelv álarcá alatt az illető faj szempontjából természetes eszméket terjesztenek, amelyek azonban oldó hatással vannak fajunk szempontjából. A nemzet pártjának integrális nacionalizmusát és totális rezsimjét, valamint a kormányt, amely ezt a rendszert képviseli, nem szolgálhatja, csak egy nemzeti sajtó.

A többi, velünk együtt élő népeknek a maguk nyelvén írott és az állam magasabb érdekeivel és elveivel összhangban álló sajtóval kell rendelkezniük. Zsidók nem vezethetnek román lapokat, román lapoknál nincs helyük zsidó munkatársoknak — jelentette ki Nichifor Crainic.

A sajtó célkitűzése a nép szellemi táplálékának tisztasága és egysége kell, hogy legyen, vagyis nemzeti sajtónak kell lennie. Tudatában vagyok bizonyos nehézségeknek, mint a cenzúra és a hirdetések rendszere. Az utóbbi időben szükség volt egy fegyvel-

zett cenzurára, de remélni merem, hogy az új nemzeti és tekintélyi rendszerhez való ösztönös és teljes igazodás ezt szükségtelenné fogja tenni. Ha ez megtörténik, a sajtó az egységes állami doktrína tevékeny együttműködőjének és értelmezőjének rangjára fog emelkedni. Az új rezsim elvei, amelyeket Gigurtu mérnök kettős minőségében képvisel, szoros együttműködést akar a sajtóval, hogy ha az az államelveket hirdeti és a konstruktív bírálati tevékenységet fejt ki.

Igen jól tudjuk, hogy hová vezetett bennünket a régi demokratikus politika. Külső körülmények mégis tiltják a belső leszámolást az ország magasabb érdekeinek szempontjából. A kritikának az a feladata, hogy az esetleges visszaéléseket jelezze és a legjobbnak tartott javaslatokat és megoldásokat sugalmazzon. Mint a nemzeti propaganda vezetője, nem kívánom folytatni a régi hibákat: terrorizálni a sajtót és ugyanakkor együttműködését kérni nap-nap után. Az igazságos és a román bajtársiasság szellemét akarom meghonosítani. A káros publicitás kérdését vizsgálat tárgyává teszem, hogy megtaláljuk azokat a megoldásokat, amelyek a propaganda és a sajtó közötti jó viszony szempontjából szükséges. E nehéz korszakban a román bajtársiasság nagyvonalú szellemére apellálunk. A tollnak máttól kezdve a nemzet sorsáért kell dolgoznia.

A sajtó képviselői nevében Ion Lugojanu mondott köszönetet a miniszternek, akit biztosított támogatásukról.

Roosevelt elhatározta, hogy harmadszor is jelölteti magát?

A demokrata párt főtitkárának kihallgatása az elnöknel

NEWYORK, július 8. (Rador). Roosevelt elnök kihallgatáson fogadta Harveyt, a demokrata párt főtitkárát. Egyes körökben azt állítják, hogy az elnöknek szándékában áll harmadszor is jelöltetni magát. A demokrata párt konventje szombaton ül össze Csikágóban, hogy kijelölje elnökjelöltjét.

Egyes szocialista képviselők támogatásukról biztosították a Petain-kormányt

Különböző vélemények a francia parlamenterek között az alkotmány-reform kérdésében

Vichy, július 8. (Rador). A nemzetgyűlés összeülése előtt több szenátor és képviselő értekezletet tartott, melyen Laval, Pomerat, Ybarnegaray és mások is résztvettek. Különböző vélemények merültek fel az alkotmányos reformot illetően. Mon-

net szocialista képviselő szoros együttműködést ígért a kormánnyal. Chafegne szocialista képviselő, aki a flandriai csatában megsebesült, szintén helyeselte a kormány politikáját.

Roosevelt a Monroe-elv bevezetését ajánlja Európa és Ázsia számára is

Az amerikai angol, francia és holland gyarmatokat az amerikai államok közös mandátuma alá helyezik német győzelem esetén

Newyork, július 8. (Rador). Early, Roosevelt elnök magántitkára, kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy az elnök szeretné viszonyossági alapon, ha Európa és Ázsia számára is bevezetnék a Monroe-elvet. Ugyanakkor megállapítanak az érdekeltek népek befolyási övezeteit. Early hozzátette, hogy abban az esetben, ha az esetleges győztesek igényelnék az amerikai angol, francia és holland gyarmatokat, az Egyesült Államok nem kezeleznék be ezeket a területeket, hanem az összes amerikai államok közös hatá-

rozattal mandátumuk, vagy védnökségük alá vennék ezeket a birtokokat, amelyeket később visszaszármaztatnának joges tulajdonosainak.

Washington, július 8. Roosevelt ötmillió dollár megszavazását kérte a kongresszustól, a második milliárd ember felfegyverzésére. Ez az új fegyverkezési program megkönnyíti a hadianyag-gyárak munkáját. A kongresszus félmillió tartalékos és félmillió sorkatona felszereléséhez járul hozzá.

A japán kormány értesülése szerint

A francia kormány hadat akar üzeni Angliának

Még nem érkezett meg Londonba a francia-angol diplomáciai összeköttetés megszakításáról szóló hivatalos közlés

LONDON, július 8. (Rador). Londoni hivatalos francia körökben kijelentették hétfőn reggel, hogy a francia nagykövetségre még nem érkezett meg az Angliával való diplomáciai kapcsolatok megszakítására vonatkozó utasítás. Ismeretes, hogy Baudoin francia külügyminiszter csütörtökön este közölte a sajtóval a francia kabinet határozatát. Tekintettel arra, hogy távirati úton 24 óra alatt eljuthatott volna a hír Londonba, a késedelem nehezen magyarázható.

TOKIO, július 8. (Rador). A DNB ügynökség jelenti: A japán külügyminisztérium szóvivője kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a japán kormány értesülése szerint a francia kabinetnek szándékában áll hadat üzeni Angliának. Ebben az esetben összeütközésekre kerülhet sor az angolok és franciák között a Távól-Keleten. Egyes hírek szerint a haipongi francia hatóságok feltartóztattak néhány angol hajót. Japán minden óvintézkedést megtesz minden eshetőségre, — tette hozzá a japán diplomata.

Az indiai kongresszus teljes függetlenséget kért Angliától

New Delhi, július 8. (Rador). A Reuter iroda közli, hogy az indiai kongresszusi párt végrehajtóbizottsága határozati javaslatot fogadott el, amelyben kéri Angliát, tegyen világot nyilatkozzon, amelyben teljes függetlenséget biztosít Indiának. Elsősorban is azt kéri, hogy Anglia ideiglenes nemzeti kormányt állítson fel. Ez lehetővé tenné a kongresszusi párt szá-

mára, hogy teljes támogatását nyújtsa az ország védelmének megszervezéséhez. A végrehajtóbizottság öt napon keresztül állandóan tárgyal a harminc órán keresztül foglalkozott azokkal a javaslatokkal, amelyeket az indiai alkirály legutóbb a simlai tanácskozás alkalmával nyújtott át Gandhinak.

A japán miniszterelnök kiáltványa a japán-kinai háboru harmadik évfordulóján

Tokió, július 8. (Rador). A DNB iroda szerint a kínai háboru harmadik évfordulóján Yonai japán miniszterelnök kiáltványt adott ki, amelyben többek között a következőket mondja:

— Az új rend bevezetése Kinába nem találkozik leküzdhetetlen nehézségekkel. Kína kiterjedt részét megtisztították azoktól az elemektől, akik szembeszálltak Japánnal. A

Wang-Csing-Wei vezetése alatti új kínai központi kormány rendben működik. Az európai katonai helyzet legutóbbi kifejlődése csak növeli Japán nemzetközi fontosságát. Japán mindig békepolitikát folytatott a Távól-Keleten. Jelenleg akadályok merülnek ugyan fel, de ezeket Japán le fogja győzni és tartós békét alakít ki a Távól-Keleten.

A német légi-haderő tervei Anglia elfoglalására

Megfigyelő-állomásoknak használják fel az elfoglalt Guernesej és Jersey szigeteket

Berlinből jelentik: Az Anglia ellen tervezett és a közeljövőben teljes erővel meginduló támadással behatóan foglalkozik a német sajtó. A német vezérkarhoz közelálló körökben hangsúlyozzák, hogy Guernesej és Jersey szigeteknek a németek által történt elfoglalása rendkívül jelentőséggel és ennek a két szigetnek jelentősége az Anglia elleni támadás szempontjából csak akkor mérhető fel, ha alaposabb vizsgálat alá vesszük, hogy miképpen is akarja Németország végrehajtani az Anglia elleni támadást.

Az offenzíva első szakaszában a legfontosabb szerep a német légierőre vár. Ennek a légitámadásnak támaszpontjai a következők:

1. Dél-Norvégiából a Skócia és az Orkney, valamint Shetland szigetek elleni támadásokat intézik. A távolság Dél-Norvégiától ezekig a területekig mindössze 500 kilométer, vagyis épp a fele annak az utának, mint amelyet a német repülőgépeknek akkor kellett megtenniük, amikor a német öbölből indultak el.

2. Hollandiát és Belgiumot Közép-Anglia, valamint az angol sziget keleti és nyugati partjai elleni támadások támaszpontjainak használják fel. Innen Anglia nyugati part-

jáig 400 kilométer a legnagyobb távolság. 3. Észak- és Nyugat-Franciaország partjai Dél-Anglia keleti és nyugati partjai elleni támaszpontul szolgálnak. Innen a legnagyobb távolság az angliai partokig 300 kilométer.

Ezekről a támaszpontokról kiindulva Németország összpontosított légitámadásokat intézhet Anglia ellen.

A Guernesej és a Jersey szigeteken nem építenek a németek légi támaszpontokat, hanem ezeket a szigeteket megfigyelő-állomásokként, meteorológiai állomásokként használják fel. Ugyanakkor ezek a szigetek a német tengeri haderő előőrségeként, valamint kényszerleszállási helyekként is szerepelnek majd. Az angolok a világ előtt azt hangoztatják, hogy ezeknek a szigeteknek nincs jelentőségük. Német körök ezzel szemben arra utalnak, hogy az Anglia elleni támadás egyes szakaszai rávilágítanak majd arra, hogy a németek milyen előnyösen és milyen célokra tudják felhasználni ezeket a szigeteket.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 14. Telefon: 18-60.

Taxa postplatitá în No. 305237

10. Telefon Havonta 11 4yre 600.

ROMANIA

LEU-POST

A TERME SZELŐ ÉS DEKOZOTT TOBBET H BESZÉLJÜN

BESZÉLNI GATNI ANN

KEVESET BESZÉLVE BANKÖDNI.

AKI VIGY AZ SOK E MEG LELKE

HOGYAN MEGÖRIZZE GAD SEM V

Pierre

Ma ül össze új alkotmány pillanatban nem mit is tá kívül, hogy k totális rendsz hogy az új al val. 6 fogja vezetett, 6 ké lóban lévő, új

Pierre Laval gazdasági politikájához való kapcsan óta vala asz feszültsé idős keresése rült Pierre Laval világsajtót. Árt Mussolini mindannyiszor mény azonban Franciaország barátságára, majd Lavalnak ilyen tragikus lyezni Lavalt, háboru veres és megkötése

1935-ben, a háboru, tehát volt a mai há kai fejlődésnek Franciaország ugyanezen év ott Rómában háboru és a s áradozott, h viszony végső rült is elérné zében a korr fronti kormán nye háttérbe k

Voltaképpen kezdte politika ta képviselő v aztán a szoc otthagyta, hog össze egy tábc mányának volt kezdte miniszrtügyi tárcá élé ajánlatára kap lakítási megb gy most is

Kétszer volt ügyminiszte lőke a hábor öntöst kereső ályafutásának yal legemléke hoz fűződnek. Roare-Laval te et, azzal a ter amelyet hívek megették azó rült volna, más történelemnek. Post újra kisé an. Laval néh akodott belép állaló Petain-úsnaak való sz ágy, mint Lav ette személyes